

4/2015

júl - august

saleziani.sk

don bosco dnes

dvestoročnica

**Pápež František
odporúča
tri biele lásky
dona Bosca**

titus zeman

**Pozíció hovorí
o mučeníctve**

panna mária

**Vek a krása
Panny Márie**

Don Bosco dnes

Časopis pre saleziánsku rodinu,
priateľov a dobrodincov dona Bosca

4/2015

Ročník 46.

Dátum vydania: júl 2015

Časopis vychádza 6x do roka,
rozširuje sa bezplatne.

Vydavateľ

Saleziáni don Bosca –

Slovenská provincia

IČO 00 586 421

vo vydavateľstve Don Bosco

Šéfredaktor

Rastislav Hamráček SDB

Redakčná rada

Michaela Köglerová

Viera Antalíková FMA

Barbora Okruhľanská ASC

Zlatko Kubanovič SDB

Zástupkyňa VDB

Fotoediting

Terézia Liptáková

Jazykové úpravy

Adriana Reguliová

Grafická úprava a zalomenie,

DTP spracovanie Juraj Martiška

Distribúcia

Ladislav Katona

Tlač

Alfa print s. r. o.

Registrácia MK SR č. EV3448/09

ISSN 1338-4201

Vaše milodary

Finančnú podporu pre prácu
saleziánov môžete poslať:

– zo Slovenska

účet: 29330062/0200, VS: 430

– zo zahraničia

Bank Name:

Všeobecná úverová banka (VÚB)

Account Name:

Saleziáni don Bosca – Slovenská

provincia, Miletičova 7, Bratislava

Swift code: SUBASKBX

IBAN:

SK360200000000029330062

Poznámka pre príjemcu: 430

Adresa redakcie

Don Bosco dnes

Miletičova 7

821 08 Bratislava

tel.: 02/55 57 22 26

E-mail: dbd@donbosco.sk

Foto obálka:

©L'Osservatore Romano

www.saleziani.sk

Pohľad na saleziánsky svet - saleziánsky pohľad na svet

hlavný predstavený

4 Partnermi Ducha ako Mária

správy

6 Turín, Baku, Žilina,...

dvestoročnica

10 Miesta dona Bosca

„Tu som sa narodil, študoval, pracoval“

dvestoročnica

12 Vďačnosť chcem prejavíť konkrétnou službou

dvestoročnica

13 Viem, že sa máme stále na koho obrátiť

dvestoročnica

14 Pápež František odporúča

tri biele lásky dona Bosca

dvestoročnica

15 Oslávili sme 200. narodeniny dona Bosca

plagát

16 Modlitba vďaky za dona Bosca

šport

18 Slovenská výprava žiarila na PGSI 2015

titus zeman

19 Pozíciu hovorí o mučeníctve dona Titusa

saleziánky

20 Tour de France

výchova a rodina

22 Tábory

zasvätení

24 Keď je naša modlitba „saleziánska“

misie

26 Dotknutí misiou

v rytme dona bosca

28 Vulkán aktivity

panna mária

28 Vek a krása Panny Márie

večerné slovo

30 Slová pre život od Svätého Otca Františka

Poznajme dona Bosca cez večerné slovo

dvestoročnica

31 Don Bosco na slovenskej poštovej známke

Ked' don Bosco hovoril o budúcnosti

Drahí členovia saleziánskej rodiny, milí dobrodinci
saleziánskeho diela a priatelia dona Bosca!

Každý rok 15. augusta slávime sviatok Nanebovzatia Panny Márie, ktorým si pripomíname jej odchod do neba. Nebo však nie je vzdialené, Mária je našou matkou, ktorá myslí na svoje deti a stará sa o ne. Veríme, že aj jej pričinením práve na tento krásny sviatok Duch Svätý pred dvesto rokmi vzbudil veľkého vychovávateľa mladých – svätého Jána Bosca.

Jedného dňa sa v talianskych novinách objavil tento rozhovor s donom Boscom:

– Aký to bol zázrak, že ste založili toľko domov v rozličných krajinách sveta?

– Mohol som urobiť viac, ako som si myslel, ale ako, sám neviem. Pomáha nám Mária, ktorá pozná potreby našich čias.

– Ako sa vám podarilo presadiť svoje dielo až do Patagónie a Ohňovej krajiny?

– Postupne.

– Ako hodnotíte súčasné postavenie Cirkvi v Európe, v Taliansku a ako sa pozeráte na budúcnosť svojho diela?

– Nie som prorok. Prorokmi ste tak trochu vy žurnalisti. Vás by sa bolo treba spýtať, čo sa stane. Okrem Boha nik nepozná budúcnosť. Predsa však, ľudsky hovoriac, dalo by sa usudzovať, že budúcnosť bude ťažká. Moje tušenie je veľmi smutné, ale nebojím sa ničoho. Boh vždy ochráni svoju Cirkev a Panna Mária, ktorá viditeľne chráni dnešný svet, bude vedieť vzbudiť záchrancov.

V auguste vyvrcholia oslavy dvojstého výročia narodenia svätého Jána Bosca. Tento čas chceme prežiť s hlbokým pocitom vďačnosti voči Pánovi, v pokore, ale s radosťou, lebo to Pán požehnal celé úžasné apoštolské hnutie saleziánskej rodiny, ktoré založil don Bosco pod vedením Panny Márie Pomocnice kresťanov.

Toto dvojsté výročie je príležitosťou, aby sme sa pozerali na minulosť s vďačnosťou, na prítomnosť s dôverou a aby sme o budúcnosti evanjelizačného poslania snívali v sile a novosti evanjelia s prorockou odvahou.

*Jozef Ižold
provinciál*

Každý druhý mesiac

**DON BOSCO
U TEBA DOMA**

Časopis *Don Bosco dnes*
zasielame bezplatne
na požiadanie.

Už od roku 1877
je to dar dona Bosca
všetkým priateľom
a dobrodincom
saleziánskeho diela.

Ďakujeme za každý dar,
ktorý nám pomáha rozvíjať
dielo záchranu a výchovy
mladých doma i v misiách.

Ponúknete časopis
svojim blízkym.
Rozšírte rodinu dona Bosca.

Za všetkých dobrodinco
slúžime každú sobotu svätú
omšu a pamätáme na nich
v modlitbách.

Kontakt:
Don Bosco dnes
Miletičova 7
821 08 Bratislava
Tel.: 02/55 57 22 26
E-mail: dbd@donbosco.sk

... s mladými a pre mladých...

Partnermi Ducha ako Mária

Autor: Ángel Fernández Artime SDB | Preklad: Stanislav Veselský ASC

V čase, keď sa zdá, že v mnohých častiach sveta sa zatemňuje horizont aj budúcnosť, my môžeme byť ako tá mladá žena, ktorá dokázala zmeniť svet a ktorá – keď sa stala partnerkou Ducha – pomáhala učeníkom, aby sa aj oni stali partnermi Božieho Ducha – ako don Bosco.

Tento príhovor vám píšem z kolísky saleziánstva, z miesta, kde sme sa my všetci narodili pre saleziánsky život – z Valdocca, a to vo veľmi zvláštny deň. Dnes je 24. máj, slávnosť Turíc a sviatok Márie Pomocnice.

Tu, na tomto fyzickom, historickom a teologickom mieste, nám všetko rozpráva o donovi Boscovi a o Márii Pomocnici. Na týchto istých nádvo-riach, určite pod dlažobnými kockami, ktoré ich dnes zakrývajú, sa hral a kráčal nielen don Bosco, ale aj mama Margita, Dominik Savio, Michal Rua, monsignor Cagliari a nekonečný zá- stup chlapcov, neskorších saleziánov, ktorí uverili tomuto snu a stali sa jeho „partnermi“ a interpretmi („interpret“ je tu chápaný ako ten, čo rozumie

mení na večeradlo, v ktorom Mária uprostred nás zaručuje prítomnosť Ducha, modlí sa spolu s nami a pozbu- dzuje nás, aby sme boli otvorení pre jeho dary. Ona je tou najlepšou zárukou, aby sme sa s Božím Duchom cítili dobre!

Mária je mladou pannou pri zvestovaní a pannou- matkou, ktorá bola na Turíce s apoštolmi. Bola hlav- nou postavou v týchto dvoch mimoriadnych chví- ľach dejín človeka a celého stvorenstva. Zvestovanie a Turíce sú dva výnimočné, mimoriadne slávnostné okamihy, v ktorých je skutočnou ústrednou postavou Boží Duch osobne a s ním plnosť trojjediného Boha. Sú to dva okamihy, ktoré jasne ukazujú jedinečnú blízkosť medzi Duchom Svätým a Máriou, Ježišovou matkou. Don Bosco to veľmi dobre vedel a s hlbokým

„Kdekoľvek, kde sa kresťania
stretávajú v modlitbe s Máriou,
Pán dáva svojho Ducha.“
(pápež Benedikt XVI.)

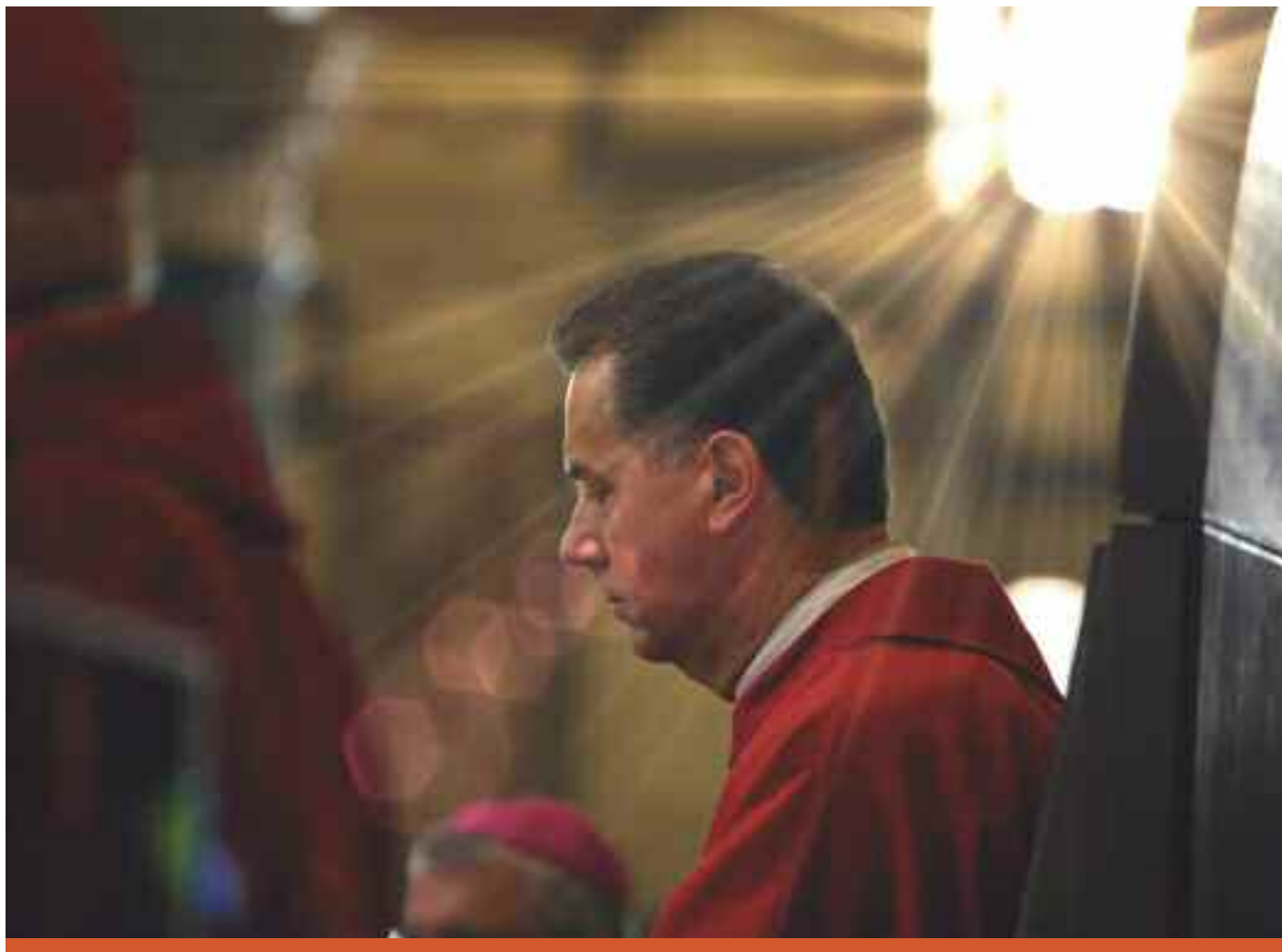
presvedčením to prežíval – až do takej miery, že mal úplnú istotu, že práve preto „všetko urobila Ona“. To je fascinujúca realita skutočnosti, že sme veriaci, aj našej mariánskej úcty: Mária, mladá žena, dievčina, dovolila, aby ju Duch nielen viedol, ale v nej aj býval, a tým radikálne zmenila dejiny sveta. Stala sa part- nerkou Ducha – a tak prežila svoj život. Uvažujme, aké mocné môže byť slovo „áno“, slovo „nech sa stane“, a nemajme strach povedať „áno“ Pá- novi života a stať sa aj my partnermi Pánovho Ducha. A uvidíme, že hoci náš život nie je zbavený ťažkosť,

Ángel Fernández Artime
hlavný predstavený saleziánov
a X. nástupca dona Bosca

a vysvetľuje zmysel ťažkej a nie celkom jasnej veci, a to jed- nak slovami, jednak životným postojom – pozn. prekl.). Používam slovo partner, pretože o to ide v tento deň a v tento sviatok; lebo keď sme spoločne pri Márii, tak ako pri nej boli prví učeníci po Pánovej Veľkej noci, je tam aj Duch Svätý. Keď som slávil Eucharistiu v tejto krásnej bazilike, ktorú nám daroval don Bosco ako dedičstvo svojej viery a svojej charizmy, cítil som, ako sa tento chrám

... s mladými a pre mladých...

stane sa životom, ktorý stojí za to žiť. Ďalšou udalosťou, pri ktorej je Mária významne prítomná, sú Turíce. V tomto prípade nám Písmo neponúka Máriine slová, ale práve jej prítomnosť, spoločnosť a povzbudenie k modlitbe. Nachádza sa tam s apoštolmi, ktorí boli ešte zúfalí, smutní a sklúčení, vystrašení a zo strachu zavretí, aby im dodávala silu, ako to robí mama pri svojom trpiacom dieťati. A modlí sa. Ale apoštoli ešte nevedeli, že s ňou je zaručená prítomnosť Ducha Svätého, pretože ona je jeho „partnerkou“ a jeho zárukou.

Pri jednom príhovore pred modlitbou Raduj sa, nebies Kráľovná pápež Benedikt XVI. s veľkým presvedčením vyjadril tieto slová: „Kdekoľvek, kde sa

kresťania schádzajú v modlitbe s Máriou, Pán dáva svojho Ducha.“

Milovaní, žijeme v čase, keď sa zdá, že v mnohých častiach sveta sa zatemňuje horizont aj budúcnosť a že

... Duch Svätý s materským pričinením Panny Márie vzbudil svätého Jána Bosca, stvárnil v ňom srdce otca a učiteľa, schopné úplne sa darovať...
(*Saleziánske stanovy, článok 1*)

Panna Mária bola učiteľkou dona Bosca. V jej škole a poddajný Duchu Svätému sa naučil mnohé čnosti, najmä spojenie s Bohom, čistý, pokorný a chudobný život, lásku k práci a miernosti, dobrotu a neohraničenú lásku k blížnym, vernosť pápežovi a pastierom Cirkvi.

v mnohých rodinách aj komunitách je všetko zatemnené, chýba úsmev, radosť žiť život a tiež nežnosť i láska. V tejto dobe, ktorá nie je veľmi odlišná od iných dôb v minulosti, môžeme byť ako tá mladá žena, tá dievčina, ktorá dokázala zmeniť svet a ktorá – keď sa stala partnerkou Ducha – pomáhala učeníkom, aby sa aj oni stali jeho ďalšími partnermi.

Preto je Matkou a Učiteľkou.

Don Bosco veľmi dobre pochopil, ako nám Božia Matka pomáha byť otvorenými pre Ducha, ktorý nás premieňa na odvážnych učeníkov-misionárov Ježiša, Pána. ■

(Podľa *Il Bollettino Salesiano*, júl 2015)

Turín**Taliansky prezident u dona Bosca**

Do Baziliky Panny Márie Pomocnice na Valdoccu v Turíne zavítal 14. mája taliansky prezident Sergio Mattarella. Privítal ho tam vikár hlavného predstaveneho don Francesco Cereda. Prezident Mattarella zostal na chvíľu v osobnej modlitbe pred urnou dona Bosca a položil tam aj veniec kvetov. Na nádvorí sa stretol aj s množstvom mladých. Turínsky provinciál don Enrico Stasi o návšteve povedal: „Ďakujeme prezidentovi za to, že opakovane zdôrazňuje dôležitosť mladých v našej spoločnosti, že často hovorí, že bez nich nemôžeme nič urobiť a že mladí ľudia musia byť súčasťou systému ako protagonisti.“ Taliansky prezident priznal, že vo svojej pracovni má obrázok dona Bosca. *rh*

Sučany**Mons. František Rábek vyslúžil sviatosť birmovania v ústave na výkon trestu**

V Sučanoch na sviatok sv. Juraja prijalo sedem mladých sviatosť birmovania. V Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch (ÚVTOS) ju vysluhoval Mons. František Rábek, vojenský ordinár. „Ústrednou myšlienkou tohto slávnostného dňa a zároveň zhmotneným darom pre prítomných sa stala citácia z písma na dreve ‚nalomenú trstinu nedolomíš‘ (Iz 42, 3). Má nám pripomínať aj dôležitosť modlitby za týchto mladých,“ priblížil Juraj Malý SDB. Mladí muži sa na tento výnimočný deň pripravovali týždennými stretnutiami, počas ktorých sa im venovali saleziánski ponovici a spoločne sa tak zaoberali pravdami viery. Táto príprava ich pritiahla natoľko, že jeden z nich si študijné materiály zobrať so sebou do iného nápravného zariadenia, aby neprestal rásť. Personálnu farnosť svätého Jána Bosca pre mladistvých v Sučanoch spravujú saleziáni od 1. marca 2006, pričom sa riadia heslom: „Byť dobrým nespočíva v tom, že sa nepreviníme, ale v tom, že sa chceme napraviť.“ Pri príležitosti 200. výročia narodenia dona Bosca je v personálnej farnosti trvale prítomná relikvia tohto svätca mladých. *mm*

Bratislava**Žiaci saleziánskej odbornej školy opäť zabodovali v celoslovenskej súťaži**

Cech predajcov áut a autoservisov SR pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu zorganizoval už 16. ročník súťaže Autoopravár Junior Castrol 2015. Mladí autoopravári sa počas súťaže prebojovali zo školského kola cez oblastné až do celoslovenského. Už tradične sa do súťaže zapojila aj saleziánska SOŠ sv. Jozefa Robotníka v Žiline. Celoslovenské finále sa konalo v apríli, pre mechanikov v Nitre, lakovníci si zmerali sily v Bratislave. Vyhodnotenie a vyhlásenie výsledkov súťaže sa uskutočnilo v bratislavskej Inchebe počas výstavy Autosalón. V kategórii autoopravár mechanik zvíťazil Juraj Hodas a za ním na druhom mieste skončil Dávid Slíž, obaja žiaci SOŠ sv. Jozefa Robotníka. Víťazstvom škola opäť získala putovný pohár Ministra školstva vedy, výskumu a športu SR. V kategórii autoopravár lakovník boli žiaci saleziánskej školy rovnako úspešní, keď Dominik Hubočan obsadil vo finále druhé miesto. *rh*

Košice

Tri dni radosti osláv troch udalostí

V košickom saleziánskom stredisku Tri Hôrky spojili oslavy Turíc, Panny Márie Pomocnice a dvestoročnice dona Bosca. Počas štvrtého májového víkendu usporiadali Deň otvorených dverí spolu s odpustom. V piatok po mládežníckej omši sa v čajovni konala súťaž a mladí mohli vyhrať nealkoholické nápoje – „šejky“. Program sprevádzala živá hudba. V sobotu bola kľúčovým okamihom večerná vigília Zoslania Ducha Svätého. Na modlitbách pretkávaných spevom, čítaním Svätého písma a obnovou krstných sľubov sa zúčastnili mladí aj dospelí. Hodinu a pol tak strávili prípravou na samotný turíčny sviatok. Nedeľa priniesla už tradičný Summer day, čiže Deň otvorených dverí. Tridsať animátorov, ale aj saleziáni spolupracovníci a mnohí ďalší dobrodinci pripravili pre deti stanovišťa, atrakcie či divadlo. Svoju prácu deťom predstavili aj príslušníci policajného zboru a záchraná služba. Na pódiu nechýbal detský folklórny súbor Kalvarček a detský zbor Minimo. *rh*

Baku, Azerbajdžan

Sestry saleziánky zo Slovenska začnú novú misiu

Inštitút dcér Márie Pomocnice na Slovensku – saleziánky – vyšle svoje sestry do Azerbajdžanu. Oznámila to ich provinciálka sr. Jana Kurkinová FMA na celoslovenskom stretnutí sestier saleziánok v Modre 25. apríla. Odvolala sa na rozhodnutie generálnej predstavenej Inštitútu FMA a jej rady. Miestom misijného určenia je hlavné mesto Baku. Vyslané sestry saleziánky budú naplňať potrebu evanjelizačnej a výchovnej prítomnosti predovšetkým pre dievčatá a ženy v tamojšej katolíckej misii, kde už od roku 2000 pôsobia saleziáni. Začiatok misijnej prítomnosti sestier saleziánok v Azerbajdžane je naplánovaný na 15. október tohto roka. Do Baku odcestujú zatiaľ dve sestry, ktoré budú patriť pod slovenskú provinciu FMA. *jm*

Veľký Biel

Domkári zorganizovali druhé školenie o návykoch efektívnych ľudí

Už druhé stretnutie v rámci kurzu 7 návykov skutočne efektívnych ľudí pripravila Domka počas apríla v saleziánskom dome vo Veľkom Bieli. Okrem obohacujúcich myšlienok a skúseností, ako prepojiť plánovanie s modlitbou či ako sa aktívnym prístupom vyhnúť konfliktu, školiteľka Lydka Ondrejkovová, predsedníčka Domky, a don Peter Figel' predstavili tretí návyk s podtitulom „to najdôležitejšie dávajte na prvé miesto“. V tomto návyku ide o zdanlivo samozrejмый princíp, no jeho aplikácia zasahuje do každodenného využívania času a plánovania práce až po napríklad obmedzenie času stráveného na internete. Účastníci školenia si vyskúšali aj stáť pred kamerou, aby tak v krátkych rozhovoroch ponúkli skúsenosti ďalším. *rh*

Žilina**V hokejbale si zmerali sily aj veteráni**

Druhý májový víkend u saleziánov v Žiline patril odchovancom saleziánskych stredísk. Stretli sa, aby si zmerali sily na veteránskom hokejbalovom turnaji. Celoslovenský saleziánsky turnaj pre chlapcov nad dvadsať rokov sa uskutočnil už po siedmykrát. Spestrením tohtoročného turnaja bola účasť družstva saleziánov, ktorí pod vedením provinciálneho vikára dona Jána Martišku nezapreli svoje majstrovstvo. „Veľmi som sa potešil širokej konkurencii dvanástich stredísk. Musím pochváliť organizátorov za kvalitný turnaj,“ hovorí Oliver z Bardejova, ktorého tím obsadil bronzovú priečku. Lepšia bola už len Žilina na druhom mieste a mužstvo Bratislavy-Mamateyovej, ktorého hráči sa radovali z víťazstva.

jm

Turín**Saleziánski biskupi kráčali po stopách dona Bosca**

Pred sviatkom Pomocnice kresťanov sa do Turína zišlo vyše 90 biskupov, arcibiskupov a kardinálov saleziánov. Hlavný predstavený saleziánov don Ángel Fernández Artime vysvetlil, že to majú byť „dni svetla a reflexie, a predovšetkým dni, počas ktorých budeme zdieľať našu saleziánskosť pri našom otcovi donovi Boscovi na miestach, kde sme sa všetci narodili do saleziánskeho života“.

Počas niekoľkých dní biskupi slávil Eucharistiu pred Turínskym plátnom, uvažovali o 27. generálnej kapitule saleziánov, diskutovali s hlavným predstaveným, navštívili aj

miesto narodenia dona Bosca a napokon sa zúčastnili osláv Panny Márie Pomocnice kresťanov vrátane tradičnej procesie ulicami Valdocca. Don Pierluigi Cameroni, generálny postulátor pre kauzy svätých, saleziánskej rodine ponúkol aj tému o svätosti niekoľkých saleziánskych biskupov. Zakončil slovami, že biskupom v štýle dona Bosca sa stáva ten, kto si vezme ruženec, znak bezpodmienečnej dôvery v Máriu Pomocnicu kresťanov, a rúcho kajúcnika, znak toho, že bez obety nemožno dosiahnuť ovocie apoštolátu.

Stretnutie saleziánskych biskupov bolo v poradí už piate, to minulé sa konalo v roku 2010 pri 150. výročí založenia saleziánov. rh

Žilina**Osem mladých ľudí odchádza na ročnú misiu**

Slovenskí saleziáni vysielajú v tomto roku osem mladých misijných dobrovoľníkov na ročnú misiu. Odchádzajú do krajín, kde pôsobia saleziáni, aby tam pracovali spolu s nimi pre dobro mladých: do Ruska na Sibír jedna dobrovoľníčka, do Azerbajdžanu dve dievčatá, do Kene jeden čerstvý mladomanželský pár a traja dobrovoľníci budú pôsobiť v Angole. Šesť dievčat a dvaja mladí muži po ročnej príprave prijali z rúk provinciála saleziánov misijný kríž pri svätej omši v Žiline v nedeľu 21. júna. Na svätej omši sa zúčastnili aj ich rodinní príbuzní a mladí z niektorých saleziánskych stredísk. Misijný delegát slovenských saleziánov don Peter Jacko odporučal v kázni mladým dobrovoľníkom tri základné veci: mať čas pre Boha, budovať vzťahy a venovať sa najmä chudobným mladým. Krížiky, ktoré dobrovoľníkom požeňal a rozdal provinciál don Jozef Ižold, vyrobili domorodci v Ekvádore. rh

Nemecko, Mníchov

Provinciáli strednej a severnej Európy mali svoje regionálne stretnutie

Začiatkom mája sa v provinciálnom dome v Mníchove uskutočnilo stretnutie provinciálov regiónu Európa Stred a Sever pod vedením regionálneho radcu dona Tadeusza Rozmusa.

Témou stretnutia bola 27. generálna kapitula a osvojenie si jej obsahov. Zúčastnili sa na ňom štyria hlavní radcovia z oblastí formácie, pastorácie mládeže, misii a spoločenskej komunikácie. Každý hovoril o výzvach a prioritách poslania v Európe vo svetle 27. generálnej kapituly. Provinciáli ocenili prítomnosť radcov a príležitosť adresovať im témy, ktoré ich zaujímali. Ďalšími témami boli Projekt Európa a iné konkrétne dobre fungujúce iniciatívy v nemeckej provincii i otázka organizácie a riadenia regiónu. Účastníci tiež navštívili výchovné centrum Salesianum, saleziánsku farnosť a saleziánske vydavateľstvo v Mníchove. Slovensko na stretnutí zastupoval provinciál don Jozef Izold. *jm*

▼ Asi 8 000 portugalských saleziánskych odchovcov putovalo 22. mája 2015 do Fatimy. „Keď sa pozeráme na dona Bosca, nemôžeme zabúdať na Máriu. V tomto jubilejnom roku bolo pre nás dôležité zorganizovať túto púť k Panne Márii,“ povedal don Tarcísio Morais, národný koordinátor saleziánskych škôl. *ah*

▼ Urna s relikviou dona Bosca nedávno putovala na svoje posledné zastávky do Albánska, Kosova a na Maltu. Albánski mladí si prosili veľa požehnaní pre seba, svoje rodiny a celý národ.

▼ Svätý Otec František menoval 9. júna nového pomocného biskupa pre arcidiecézu Minsk-Mohilev v Bielorusku. Stal sa ním salezián don Aliaksandr Yasheuski, doteraz direktor komunity v Smarhone. *ah*

▼ „Ľudský kapitál kontinentu nesmie zmiznúť, nesmie byť utopený vo vodách Stredozemného mora, kým Európa odvracia zrak.“ Aj toto požaduje kampaň #StopNaufragios, ktorú organizuje španielska nezisková saleziánska organizácia Jóvenes y Desarrollo. *ah*

▼ Don Anton Srholec dostal prestížnu rakúsku cenu „Leopold Kunschak“. Don Srholec je známy vďaka svojmu nasadeniu za ochranu a práva tých najchudobnejších a najslabších, a to aj v časech komunizmu. *ah*

▼ Združenie mladých Laura malo 10. – 12. apríla 2015 v Rajeckých Tepliciach svoje valné zhromaždenie. Zhodnotili uplynulý rok a do orgánov zvolili nových členov. Bývalú predsedníčku Júliu Čižmarovú po dvoch rokoch vystriedala Marta Baňasová FMA. *mm*

▼ Na banskobystrickom podujatí Deň detí – Svet detí spolupracovalo viacero organizácií vrátane saleziánskej rodiny, ktorá pripravila rôzne stanovišťa. „Chcem ďalej odovzdávať to, čo som dostal od svojich animátorov,“ približuje Jakub Masič. *mm*

▼ Študenti SOŠ sv. Jozefa Robotníka zo Žiliny sa na súťaži, ktorú vyhlásila Kia Motors Slovakia, umiestnili spomedzi deviatich škôl na 1. mieste. Prišli s projektom Hybridný pohon návesov, ktorý rieši problém pomalých kamiónov v stúpaní do kopca. *mm*

▼ Pri príležitosti nedožitých 90. narodenín dona Andreja Poláka sa 17. marca v Hornej Lehote na Orave konala spomienková slávnosť. Svätú omšu celebraval don Anton Červeň. Don Andrej Polák dlhé roky pôsobil ako misionár v Libanone a Egypte. Zomrel 7. júla 2002. *jm*

Odísť alebo zostať?

Saleziáni sú v Jemene prítomní už 28 rokov. Ich diela sú začlenené pod indickú provinciu Bangalore. Jeden zo štyroch domov sa nachádza aj v hlavnom meste Saná. Od jari v tejto krajine zúri občianska vojna a bombardovanie. V štyroch dielach pracuje päť saleziánov, ktorí sú jedinými katolíckymi kňazmi v krajine. Druhou z iba dvoch reholí v Jemene sú Misionárky lásky.

Salezián, ktorý pôsobí v meste Aden, popisoval v apríli okolo Veľkej noci situáciu v meste takto:

„V ostatných dňoch sem prišla vojna: ulice sú zablokované, obchody a letiská zatvorené... počuť výbuchy bômb, streľbu. A, samozrejme, fatálne rabovanie. Na Kvetnú nedeľu boli niektoré ulice odblokované. Ponúkli mi odvoz do kláštora sestier asi 17 km od môjho domu. Videl som mnoho ľudí so zbraňami, ktorí po cestách kontrolovali každé auto. So sestrami sme slávili svätú omšu a mali sme malú palmovú procesiu – bolo nás šesť.

Všetci naši cestujú do Indie. Indická vláda a štát Kerala žiadajú všetkých Indov opustiť Jemen. Aj OSN požiadalo Srí Lanku a Etiópiu, aby evakuovali svojich občanov.

Misionárky lásky sa rozhodli zostať až do smrti. Ak moje poslanie tu je aj pre nich, musím zostať s nimi. Tri kostoly sú len prázdnyimi budovami. Väčšina veriacich už odišla.“

Aj keď občianska vojna trvá už dlhšie, mesto Aden ako sídlo mnohých veľvyslanectiev bolo bezpečné a pokojné. Teraz sa všetko zmenilo. Misionárky lásky však pokračujú vo svojej starostlivosti o chorých vo všetkých svojich štyroch domoch, ktoré majú v krajine, a to napriek tomu, že nedostatok jedla, liekov, elektriny i pohonných hmôt sa stal dennou realitou. Jediný salezián, ktorý ostal v krajine, chodieval podľa možnosti k sestram, aby pre ne slávil Eucharistiu.

Miesta dona Bosca

„Tu som sa narodil, študoval, pracoval“

Autor: František Kubovič SDB

Počas tohto roka dvestoročnice od narodenia dona Bosca mnohí putujú na miesta jeho života. Pre vás, ktorí ste tam ešte neboli, ale aj pre tých, ktorí tieto miesta navštívili, prinášame niektoré z nich, aby sme aj takto poznali život nášho svätca, otca a učiteľa mladých.

1.

1. Colle don Bosco

Don Bosco sa narodil 16. augusta 1815 v Becchi na samote, ktorá tvorí časť Morialda. V prevažnej miere je to poľnohospodárske územie. Otec Francesco Luigi Bosco tu kúpil za 100 lír (cena jedného voľa) jeden skromný dom. Keď zomrel na jar v roku 1917, mama Margita naďalej bývala na gazdovstve Biglione spolu so svokrou a s tromi synmi. Presne na tomto mieste, kde sa narodil Ján Bosco, dnes stojí bazilika. Na jeseň 1917 sa presťahovali do novokúpeného

2.

opraveného domu, ktorý sa zachoval až podnes a v ktorom Janko prežil svoje detstvo.

2. Capriglio

V usadlosti nazývanej Cecca, ktorá patrí do obce Capriglio, sa narodila mama Margita. Po sobáši sa presťahovali na statok Cascina Biglione. V Caprigliu don Lacqua vyučoval deti z farnosti. Aj Janko bol počas dvoch zím jeho žiakom. Na-

4.

lovne študuje pri pasení kráv, ponúkol mu hodiny latinčiny. Po vysviacke tu don Bosco slúžil ako kaplán päť mesiacov. Toto miesto sa pre neho stalo akoby druhým domovom.

4. Chieri

Janko prišiel do Chieri v novembri

priek tomu, že patril do inej územnej časti (Castelnuovo), prijali ho tam vďaka pani Marianne Occhionovej, sestry mamy Margity, ktorá robila u dona Lacquu gazdinú. Bolo to v období medzi rokmi 1824 – 1827. Pre Janka to boli prvé roky strávené v školských laviciach. Počas tohto obdobia býval so starými rodičmi v rodnom dome svojej mamy v Cecca.

1841 ako 16-ročný chlapec plný dobrej vôle a odišiel ako kňaz vo veku 26 rokov plný nadšenia pre prácu s mládežou. Toto obdobie sa rozdeľuje na dve časti: ľudová škola (1831 – 1835) a seminár (1835 – 1841). Janko Bosco ako žiak ľudovej školy každé ráno a večer prichádzal do kaplnky Dómu pred sochu Panny Márie Milostivej verný odporúčaníu svojej

omšu pri Oltári anjela strážcu. Spreádzal ho don Cafasso. Po kňazskej vysviacke don Bosco vstúpil do cirkevného konviktu, aby si doplnil svoje štúdiá, najmä morálku a pastorálku. Tu pod vedením dona Cafassa a teológa Borela postupne poznával realitu Turína, veľmi odlišnú od prostredia, v ktorom žil doteraz. V sakristii tohto kostola sa odohralo aj pamätné stretnutie s Bartolomeom Garellim. Don Bosco počas nasledujúcich troch rokov pokračoval v nedeľných stretnutiach s chlapcami na dvore konviktu.

6. Turín – Pindariho kaplnka

Po tom, ako don Bosco spoznal, že jeho povolanie nie je práca s dievčatami u markízy Barolovej, začína chlapcom hľadať stabilné miesto pre oratórium. Našiel ho na Veľkú noc 12. apríla 1845 na Valdoccu v Pindariho šope. Don Bosco upravil tento priestor tak, aby mohol slúžiť aj ako kaplnka. Neskôr tu postavil Kostol sv.

3. Castelnuovo don Bosco

Kostol sv. Andreja pripomína niektoré dôležité udalosti zo života Janka Bosca. Najprv 17. augusta 1815 prijal v tomto chráme krst, na Veľkú noc v roku 1826 tu bol prvýkrát na svätom prijímaní. Do tohto mestečka potom prichádzal počas prázdnin v roku 1832 po prvom roku štúdií v Chieri na pozvanie farára dona Bartolomea Dassanu, ktorý keď videl, ako usi-

mamy: „Uctievaj si našu nebeskú Matku.“ Práve v tejto kaplnke, kde sa Janko spolu s Luigim Comollom modlil za svoje povolanie, dostal svetlo zhora.

5. Turín – Kostol sv. Františka Assiského

Dňa 6. júna 1841, v nedeľu Najsvätejšej Trojice, don Bosco v Kostole sv. Františka Assiského slávil svoju prvú svätú

Františka Saleského, pristavil priestory oratória, tlačiarne a školy. Tu založil aj saleziánsku kongregáciu. Z vďačnosti Panne Márii dal v roku 1863 postaviť baziliku zasvätenú Panne Márii Pomocnici kresťanov. Z nej vyslal aj svojich prvých misionárov do latinskej Ameriky. ■

Vďačnosť chcem prejaviť službou

Spracovala: BO

Manžel a otec dvoch detí, tretie je na ceste. Pochádza z Oravy, z dedinky Žaškov, a v súčasnosti pracuje ako sekretár Združenia exallievov dona Bosca. Odchovanec saleziánov Michal Nemček a jeho svedectvo.

Je zázrak, ako si ma don Bosco pritiahol do Šaštína na gymnázium, kde som spoznal saleziánov. Oslovil ma ich príklad obetavosti, koľko sa dokázali kvôli nám obetovať a robiť pre nás. Mohli sme za nimi kedykoľvek prísť, porozprávať sa s nimi a diskutovať na rôzne témy. Okrem toho dokázali byť nám blízki, byť našimi priateľmi, aj keď boli starší.

To, že pracujem v Združení exallievov, nie je len o práci, ale je to moje povolanie, služba. Spájam príjemné s užitočným. Vidím v tom zmysel, lebo sa snažíme „zosieťovať“ nás chalanov, ktorí sme chodili k saleziánom, a usilujem sa odovzdať to poslanie, ktoré máme ako exallievi. Ja sám aj my všetci chceme byť vďační za to, čo sme prijali, a túto vďačnosť chceme prejaviť konkrétnou službou saleziánskej rodine.

Na donovi Boscovi ma najviac oslovila jeho veta, ktorú povedal: „Dôverujte Panne Márii a uvidíte, čo sú to zázraky.“ Páčilo sa mi, že bol veľmi odvážny, že sa nebál ísť do vecí s prázdnyimi rukami a pritom dôveroval Pánu Bohu a Panne Márii. Tie veci sa mu vydarili, a keď priložil ruku k dielu, nenechal to len tak plávať, ale robil pre to všetko, čo mohol, a Pán Boh to požehnával. Ja to cítim vo svojom živote tak isto. Od strednej školy, keď sme sa začali venovať deťom a mládeži, veľakrát sme nemali nič. Nemali sme peniaze, nemali sme nijakú podporu, ale vždy sme to zverovali donovi Boscovi a on to všetko viedol.

Myslím si, že don Bosco mi pomohol pochopiť ten výrok, ktorý som spomínal. Naučil ma žiť ho v praxi. Všetko, čo robím, sa snažím robiť s takýmto odovzdaním: „Pane Ježišu, chcem to

robiť na tvoju väčšiu česť a slávu. Viem, že keď sa budem snažiť, ty to požehnáš a spravíš z toho také dielo, aké ty budeš chcieť...“ ■

Združenie exallievov dona Bosca tvoria saleziánski odchovanci, ktorí sa riadia heslom, čo nám zanechal patrón saleziánov: „Budte čestní občania a dobrí kresťania.“ Snažia sa robiť spoločnosť lepšou, ovplyvňovať ju svojím životom, hodnotami a konaním. Združenie exallievov dona Bosca na Slovensku bolo založené v roku 1999 a v súčasnosti má viac ako 300 členov. Exalliev je ten, kto aspoň rok navštevoval saleziánske dielo a má viac ako osemnásť rokov. Viac na www.exallievi.sk.

Celé Michalovo svedectvo si pozrite na na Youtube: Saleziánsky magazín – marec 2015. (b)

Viem, že sa máme stále na koho obrátiť

Spracovala: BO

Vyrástla u saleziánov v Bardejove a okrem vlastných detí sa stíha venovať aj deťom zo speváckeho zboru Vinimini. Silvia Demská a jej svedectvo.

Pracujem ako učiteľka na základnej škole a vo svojom voľnom čase vediem detský spevácky zbor Vinimini. Som vydatá, s manželom máme dve deti. Pracujem s deťmi a uvedomujem si, že moja hlavná náplň je byť medzi nimi, starať sa o ne a pomáhať im.

Keď som začala chodiť k saleziánom, dona Bosca som ešte vôbec nepoznala a nevedomovala som si, že on je ten zakladateľ saleziánov. Akosi som nešla do hĺbky. Až keď sme o ňom začali skladať piesne, uvedomila som si, že ten život dona Bosca nepoznám, a tak som si o ňom začala študovať.

Na Vianoce som od manžela dostala knihu s myšlienkami dona Bosca na dobrú noc. Často sa mi stane, že práve to, čo ma cez deň trápi, nájdem v tom príbehu. Vždy ma tam niečo osloví. Predovšetkým táto myšlienka ide so mnou: „Som tu pre vás dňom i nocou, ráno i večer.“

Náš zbor Vinimini vznikol, keď sa saleziáni presťahovali na Vinbarg a nastala potreba zboru. Pred deviatimi rokmi sme ho založili s mojím manželom Martinom a dodnes mi s ním pomáha. Je mojou najväčšou oporou v zbore. Dnes je nás v zbore viac ako päťdesiat, vydali sme dve cédečká, chodíme spievať na rôzne festivaly alebo na sväté omše aj do iných miest. Náš najväčší zážitok bol, keď sme mohli ísť k Svätému Otcovi do Ríma a zúčastnili sme sa na audiencii, kde nás Svätý Otec osobne pozdravil. Po tých deviatich rokoch nám dodal novú silu pre naše fungovanie.

Myslím si, že deti sa v zbore učia obetovať jeden pre druhého, komunikovať spolu, navzájom si pomáhať.

Dnes je pre nás don Bosco neodmysliteľnou súčasťou života a vnímam to tak, že nám pomohol v rodine a stále nám aj pomáha. Je naším vzorom. Ak prídu problémy, viem, že sa máme

stále na koho obrátiť. Vždy som cítila aj veľkú pomoc od saleziánov. Keď mi bolo ťažko alebo keď prišli nejaké ťažkosti, vedela som, že sú tu pre nás a máme kam ísť.

Ako sa tak spätne pozerám na svoj život, uvedomujem si Boží plán v mojom živote. Keď som bola ešte malé dieťa, do kostola sme chodili iba my so sestrou a teraz, keď máme zbor na Vinbargu, do kostola chodí takmer celá naša rodina. Je to veľmi pekný pohľad, keď sa na nich pozriem a viem, že tam môžeme byť spolu, že aj oni majú možnosť prežívať vieru s nami a byť súčasťou saleziánskej rodiny... ■

Hudobné cédečká zboru Vinimini zo saleziánskeho strediska v Bardejove si môžete kúpiť aj v našom e-shope na www.donbosco.sk.

Celé Silviino svedectvo si pozrite na Youtube: Saleziánsky magazín – apríl 2015. (b)

Pápež František odporúča tri biele lásky dona Bosca

Spracoval: rhsdb

Svätý Otec František prišiel v nedeľu 21. júna 2015 do Turína na Valdocco za donom Boscom. V Bazilike Márie Pomocnice sa pomodlil pri jeho relikviách – úctu k nemu nikdy neskrýval; položil na jeho oltár kvety, osobne pozdravil mnoho saleziánov a sestier saleziánok a potom sa všetkým aj prihovoril.

Pripravený príchovor odovzdal hlavnému predstavenému a hovoril zo srdca – pre celú saleziánsku rodinu. Okrem iného aj o troch bielych láskach dona Bosca.

„Vo chvíli drsnej krízy, aj proticirkevnej... sa don Bosco nehanbil hovoriť o tom, čo bolo nazvané ako tri biele lásky dona Bosca: Panna Mária, Eucharistia a pápež. Tieto tri lásky.

On sa nehanbil za Pannu Máriu, lebo sa nikdy nehanbil za svoju mamu... Aj dnes sa nájdú ľudia – nie medzi vami –, ktorí nie-žeby sa hanbili za Pannu Máriu, ale nehovorila o nej s láskou, ako rozprával don Bosco. Prvá láska dona Bosca je Panna Mária. Dôveroval Bohu, modliac sa k Panne Márii. A vstupoval do mnohých rizík.

Druhá láska dona Bosca je Eucharistia. Vďaka Bohu, prax, liturgia, dobre slávená, sa dnes v saleziánskej rodine koná dobre, je dobre vysvetľovaná, mladí sú vovádzaní do eucharistického tajomstva. Ale sú tu aj eucharistické adorácie, ako často vidím, saleziáni ich konajú, a to je dobre.

„Nehanbite sa hovoriť o Panne Márii, nehanbite sa za Eucharistiu, nehanbite sa za Svätú Matku Cirkev.“

A tretia biela láska, pápež. Prečo? Pretože don Bosco miloval Cirkev. Don Bosco miloval Pannu Máriu a don Bosco miloval svoju mamu. (...) Láska k pápežovi nie je iba láska k jednej osobe. Je to láska k Petrovi, ale ako k hlave Cirkvi, ako k repre-

zentantovi ženícha Cirkvi. Ale za bielou láskou k pápežovi je láska k Cirkvi. (...) Myslite na túto spojitosť: Cirkev Matka, Panna Mária Matka a Margita matka.

Nezabudnite na tri biele lásky. Nehanbite sa hovoriť o Panne Márii, nehanbite sa za Eucharistiu, ale treba ju sláviť dobre, vovádzať mladých do eucharistického tajomstva, a nehanbite sa za Svätú Matku Cirkev.“

Pri odchode z baziliky sa pápež František krátko prihovoril tisícom ľudí na námestí Márie Pomocnice: „Nezabudnite na jednu z charakteristík pravého oratoriána, pravej oratoriánky, ktorou je radosť. (...) Radosť, veľa radosť. (...) A s touto radosťou hľadajte Ježiša, milujte Ježiša, dovoľte, aby vás Ježiš hľadal, aby ste Ježiša stretali po všetky dni. Vpred, ale vždy s radosťou.“ ■

Oslávili sme 200. narodeniny dona Bosca

Autor: Martina Homoláková

„Aj ty môžeš byť HISTORY MAKER! Rátam s tebou na mojej oslave!“ Takto znela pozvánka dona Bosca na oslavu jeho 200. narodenín, na ktorej sa 5. júna na mestskom amfiteátri v Trnave zúčastnilo vyše 1 500 gratulantov.

V úvode narodeninovej oslavy hlas „slovenského dona Bosca“ privítal mladých a celú saleziánsku rodinu, ktorá sa prišla zabaviť, blahoželať oslávencomi a ďakovať za dielo, čo don Bosco vybudoval a spolu s jeho nástupcami stále buduje. Už samotná skutočnosť, že uplynulo iba 200 rokov od narodenia dona Bosca v porovnaní s hĺbkou a šírkou pôsobnosti jeho diela, hovorí o skutočnom „history maker“ – tvorcovi histórie, ako znelo aj motto Festivalu Lumen, počas ktorého sa táto oslava konala.

Celý program bol v moderátorskej réžii známej dvojice Stano Staško a Juraj „Šoko“ Tabaček. Svojím neodmysliteľným humorom si počas oslavy postupne pozývali do svojej obývačky hostí, ktorých don Bosco ovplyvnil

a ktorí pôsobia v rôznych oblastiach, akým sa aj oslávenec venoval. Do každej časti voviedlo prítomných krátke predabované video z filmu Don Bosco. Videá si zakaždým vyslúžili aplauz publika. Oblasti, ktorých sa moderátori spolu s hosťami dotkli, boli šport, hudba, divadlo a angažovanosť vo verejných veciach. Hudobný sprievod počas celej oslavy patril skupine Saleziáni, ktorá sa pri tejto príležitosti po dvoch rokoch opäť spojila.

V druhej polovici programu sa z pódia prihovoril don Jozef Ižold, ktorý ako provinciál preberá na Slovensku štafetu dona Bosca. Po jeho

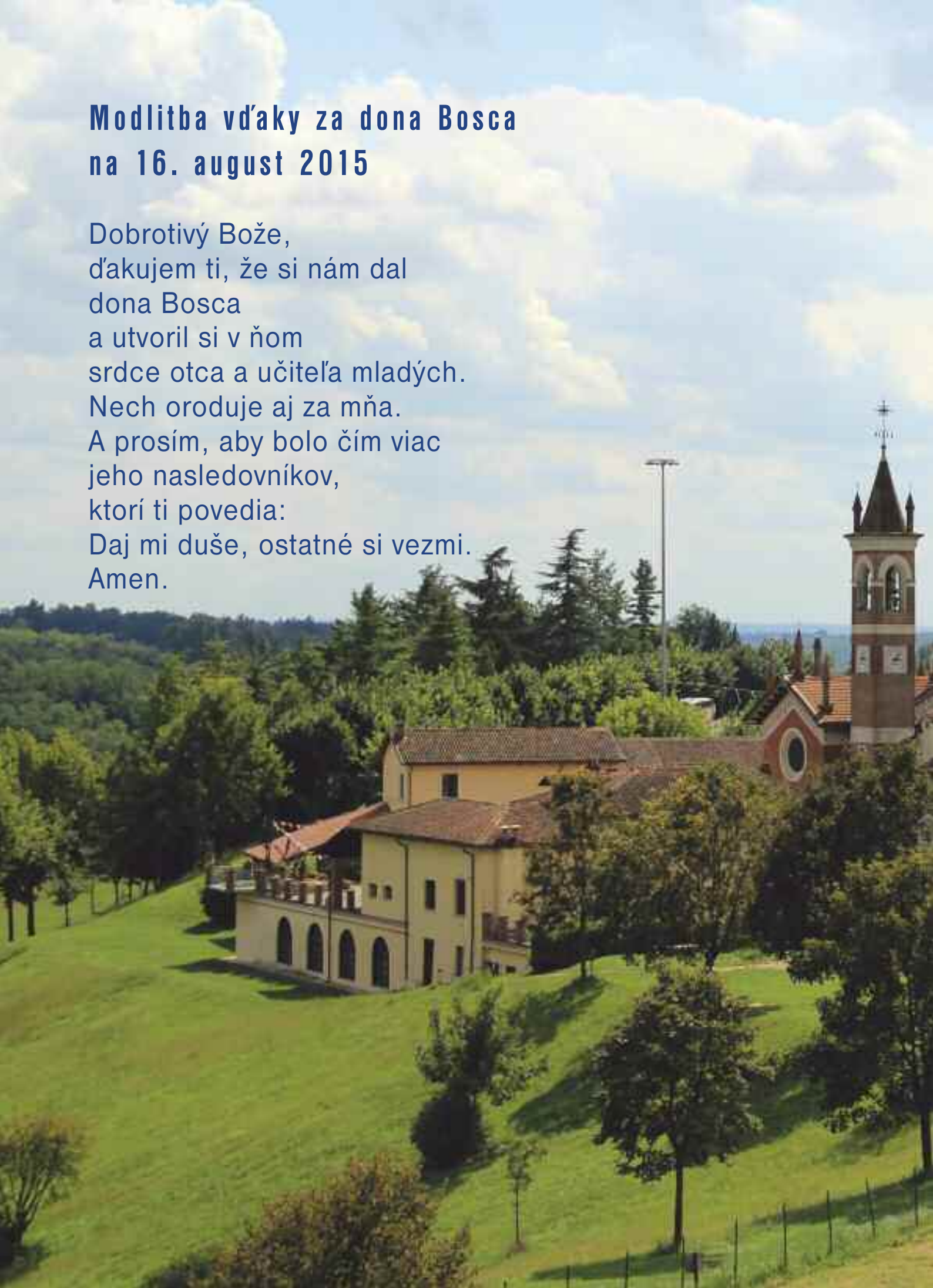
príhovore odznel z videoprojekcie pozdrav hlavného predstaveného dona Ángela Fernándeza Artimeho, ktorý pozdravil všetkých prítomných a ďakoval im za to, že vo svojich životoch nasledujú príklad dona Bosca. Po pozdrave sa ozval mohutný ohňostroj, sfukovalo sa 200 sviečok na torte, v celom hľadisku, ba cez videoprojekciu priam na celom Slovensku, a z pódia blahoželali aj zástupcovia zložiek saleziánskej rodiny.

Dôležitým momentom stretnutia bolo tiež odhalenie sochy s relikviou dona Bosca. Relikvia tak ešte silnejšie umocnila atmosféru osláv – akoby bol sám don Bosco medzi nami. Socha s relikviou bola po programe umiestnená v kostole u františkánov, kam mladí i starší prichádzali dona Bosca osobne pozdraviť a ďakovať za jeho veľké srdce aj za to, ako sa dotýkal ich životov. ■

Modlitba vdáky za dona Bosca na 16. august 2015

Dobrotivý Bože,
ďakujem ti, že si nám dal
dona Bosca
a utvoril si v ňom
srdce otca a učiteľa mladých.
Nech oroduje aj za mňa.
A prosím, aby bolo čím viac
jeho nasledovníkov,
ktorí ti povedia:
Daj mi duše, ostatné si vezmi.
Amen.

Colle Don Bosco

Slovenská výprava žiarila na PGSI 2015

Autor: tl

Medzinárodné saleziánske športové hry, známe pod skratkou PGSI, každoročne prilákajú desiatky mladých zo saleziánskych stredísk a škôl z celej Európy, aby si spoločne zmerali sily v niektorom z piatich športov – basketbal, volejbal, futbal, futsal a stolný tenis. Minulý rok sa konali u nás, na Slovensku, a v ich závere sme štafetu odovzdali organizačnému výboru z Talianska. Dejiskom bolo tento rok pri príležitosti dvestoročnice dona Bosca mesto Turín, v ktorom má saleziánska rodina svoje korene.

Na hrách, ktoré sa uskutočnili v dňoch 29. apríla až 4. mája, nás zastupovali tri chlapčenské družstvá vo futbale, dievčatá vo futbale a volejbale. Mali sme aj dvoch reprezentantov v pingpongu. Práve stolný tenis je tým športom, v ktorom sa Slovensku podarilo získať prvú medailu, a to hneď zlatú. Tak ako minulý rok, aj tentoraz ju vybojovala mladá Prešovčanka Laura Belušková. V stolnom tenise nezaostával ani náš mužský zástupca Andrej, ktorý si odniesol striebro.

Najsledovanejšou kategóriou bol, ako každý rok, futbal. Mladší futbalisti po takticky dobre zvládnutom druhom polčase v zápase so španielskou Valenciou dokázali zvrátiť nepriaznivý stav z 0:1 na 2:1 a vybojovali druhú priečku. Naše futbalové dievčatá sa vo finále stretli v súboji s favorizovaným Belgickom. Papierové predpoklady sa naplnili a našim reprezentantkám sa na konci dňa leskli na krku strieborné medaily. V kategórii starších sme vo futbale mali až dve družstvá, obe boli úspešné. Za svoje hráčske schopnosti si vyslúžili bronzové aj zlaté medaily. Slovenská reprezentácia si teda celkovo odnáša dve zlaté, dve strieborné a dve bronzové umiestnenia.

Vyššie šesťdesiat mladých, ktorých sme tento rok vyslali na PGSI, nemohlo v Tu-

ríne obísť ani významné saleziánske miesta. Spoločne sa pozreli na Colle don Bosco, kde Janko Bosco prežil svoje detstvo, a zavítali aj do Baziliky Panny Márie Pomocnice na Valdoccu. „Bojovníci“ zo všetkých krajín sa spoločne stretli na záverečnom ceremoniáli, kde si prevzali ceny. Tu talianski organizátori posunuli ďalej aj vlajku PGSI účastníkom z tej krajiny, v ktorej sa budú hry konať o rok – tentoraz to budú spolu dve krajiny Slovensko a Rakúsko.

Medzinárodné saleziánske športové hry sa v roku 2016 teda opäť uskutočnia v Bratislave v spolupráci s Rakúskou provinciou. Po skúsenostiach z organizácie v roku 2014 máme šancu

posunúť latku, ktorú sme už vtedy nastavili vysoko. Riaditeľ hier salezián Radovan Rumanovič, ktorý sprevádzal výpravu aj v Taliansku, verí, že budúci rok sa do súťaží zapojí ešte viac mladých z našich stredísk, či už do samotných bojov o medaily, alebo ako dobrovoľníci pri organizácii. Tiež je to pre slovenskú saleziánsku rodinu možnosť pozrieť si najlepších športovcov na „saleziánskych olympijských hrách“.

„Už teraz vás pozývame zažiť spolu s viac ako 1 000 saleziánskymi športovcami z 11 krajín Európy Medzinárodné saleziánske športové hry. Príďte s nami žiť,“ odkazuje R. Rumanovič SDB. ■

Pozíció hovorí o mučeníctve dona Titusa

Autor: rhsdb | Foto: archív SDB

V kauze blahorečenia Božieho služobníka Titusa Zemana sa udial ďalší veľký krok. Kongregácii pre kauzy svätých vo Vatikáne bol odovzdaný súhrnný dokument, ktorý sa nazýva Pozíció.

V pondelok 8. júna, na saleziánsku liturgickú spomienku maďarského mučeníka koadjútora bl. Istvána Sándora, hlavný predstavený saleziánov don Ángel Fernández Artime navštívil prefekta Kongregácie pre kauzy svätých kardinála Angela Amata. Oficiálne mu predstavil a odovzdal Pozíció o mučeníctve (Positio super martyrio) slovenského saleziána Božieho služobníka Titusa Zemana.

Hlavného predstaveného sprevádzali aj generálny postulátor don Pierluigi Cameroni a vicepostulátor kauzy Božieho služobníka don Jozef Slivoň. Na tvorbe Pozícia sa v úlohe relátora podieľal páter Zdzisław Kijas OFMConv. a spolupracovníčkami boli Maria Zanet a Helena Barátová.

Pozíció v sebe zahŕňa kompletný materiál o mučeníctve Božieho služobníka: dôkazy, dokumenty a svedectvá.

Jeho súčasťou sú aj osobné dokumenty Božieho služobníka, počnúc krstným listom cez ostatné dokumenty kresťanského života, rehoľného života a kňazského života, končiac výpisom z matriky zosnulých; tiež dokumenty, ktoré napísali iní o Božom služobníkovi, ako sú odpovede na jeho žiadosti, rozhodnutia predstavených, korešpondencia, záznamy z vypočúvaní pred jeho odsúdením a vo výkone trestu, rozsudky či odmietnutie amnestie.

Obsah Pozícia má tieto časti: krátke predstavenie zo strany relátora; teologická časť, tzv. Informatio super martyrio, ktorá dokazuje, že Boží služobník don Titus Zeman podstúpil mučeníctvo; a napokon Summarium – kapitolu, kde sa nachádzajú svedectvá a dokumenty, ktoré slúžia ako dôkazy o mučeníctve.

V samotnom procese blahorečenia Božieho služobníka Titusa Zemana je teraz už na rade samotná Kongregácia pre kauzy svätých. Najprv bude skúmať Pozíció teologická komisia a po nej komisia kardinálov. Obe komisie napíšu posudok na Pozíció a potom bude všetko odovzdané do rúk Svätého Otca. ■

Kto bol don Titus Zeman

Titus Zeman, slovenský salezián kňaz, sa narodil v kresťanskej rodine 4. januára 1915 vo Vajnoroch pri Bratislave. Po absolvovaní noviciátu 6. augusta 1932 zložil svoje rehoľné sľuby a stal sa saleziánom. V Turíne dosiahol 23. júna 1940 dlho túženú metú kňazstva. Keď československý komunistický režim v apríli 1950 zakázal rehole a začal deportovať zasvätených do koncentračných táborov, Titus organizoval tajné výpravy do Turína, aby umožnil mladým saleziánom dokončiť štúdiá a stať sa kňazmi.

Boží služobník uskutočnil dve výpravy pre vyše 60 mladých saleziánov. Pri tretej výprave bol don Zeman spolu s účastníkmi výpravy zatknutý. Podstúpil tvrdé vyšetrovanie, počas ktorého bol označený ako vlastizradca a vaticánsky špión, a hrozil mu trest smrti. Dňa 22. februára 1952 s prihladnutím na niektoré poľahčujúce okolnosti bol odsúdený na 25-ročný trest.

Don Zeman vyšiel z väzenia po dvanástich rokoch, 10. marca 1964. Na trvalo poznačený podstúpeným utrpením vo väzení zomrel po piatich rokoch, 8. januára 1969, s povestou mučeníka a svätca.

Tour de France

Po stopách svätého Františka Saleského

Autor: sr. Viera Antalíková FMA | Foto: archív sr. Elvíry

Sestry saleziánky s dočasnými sľubmi, novicky a ich formátorky sa vybrali v dňoch 1. až 6. mája 2015 do Francúzska. Pri príležitosti 200. výročia narodenia dona Bosca si prehlbovali saleziánsku spiritualitu púťou po stopách svätého Františka Saleského. Navštívili viaceré mestá vo Francúzsku, švajčiarsku Ženevu a v posledný deň sa zastavili v Turíne.

1. 5. – Keby mi nepriateľ vylúpil jedno oko, druhým sa na neho priateľsky pozriem.

Skoro ráno sme sa stretli v provinciálnom dome v Bratislave. Svoju púť sme začali svätou omšou, ktorú celebroidal salezián don Rasťo Hamráček. On nás duchovne sprevádzal aj počas celého putovania. Po rýchlych raňajkách sme vyrazili na dlhú cestu mikrobusedom, počas ktorej nás neobchádzali výdatné zrážky. Okolo 23.00 hod. sme sa dostali do francúzskeho Thononu, kde pôsobia sestry saleziánky. Jedna

z nich, sr. Anne Marie Baud, odborníčka na sv. Františka Saleského, sa stala na tých niekoľko dní našou sprievodkyňou. Tesne pred polnocou sme svoje unavené kosti zložili v ubytovni v Les Alouettes v oblasti Champagne.

2. 5. – Všetko z lásky, nič nasilu.

V historickom Annecy na Ulici Božej prozreteľnosti v roku 1610 založil sv. František spolu so sv. Janou Františkou de Chantal rehoľu Navštívenia Panny Márie. Táto rehoľa síce nemá vo svete taký dosah ako saleziáni či saleziánky, ale Boh nemeria veľkosť a hodnotu niečoho podľa ľudského meradla, podľa kvantity... Bez nich by sme tu asi ani my dnes neboli.

Raz sa stalo, že sv. Jana Františka zvažovala, či prijme do rehole istú paniu, ktorá mala problémy s nohami. Radila sa s Františkom a ten jej povedal: „Prijmime ju. Dôležité je, že jej srdce nie je postihnuté.“ A tak posolstvo sv. Jany i pre nás je, aby sme sa vedeli prijať takí, akí sme, aj so svojimi limitmi a obmedzeniami, a kráčali ďalej. Významnou svätou z rehole Navštívenia je sv. Mária Margita Alacoque, ktorá dostala prislúbenia od Božského Srdca Ježišovho. V Annecy sme navštívili postupne všetky štyri miesta, kde sa kláštor sestier sťahoval. Od roku 1922 je aktuálne sídlo kláštora pri Bazilike Navštívenia, kde sú uložené ostatky sv. Františka a sv. Jany Františky. Viaceré sme sa tu pohrúžili do modlitby a v znení hesla sv. Františka „Všetko z lásky, nič nasilu“ sme si vyprosovali saleziánsku láskavosť a dobrotu srdca pre seba i tých, ktorí sa nám zverili do modlitieb.

3. 5. – Každodennosť je priestor a čas, kde v tebe Boh vychováva lásku.

Svätý František pochádzal z trinástich detí. Po štúdiách cirkevného i svetského práva sa neskôr stáva kňazom. Jeho biskup ho posielal do kalvínskeho kraja na juh od Ženevského jazera. Keďže sa o jeho kázne zaujímalo iba pätnásť katolíkov, ktorí tu ostali po protestantskej reforme, a ostatní jeho hovorené slovo neprijímali, začína písať lektáry a v noci ich pripievňuje na múry alebo ich vkladá do dverí domov. Keď sa František stáva biskupom (ženevská biskupská bazilika je obsadená kalvínmi), sídli už v Annecy. Napísal skoro 6 000 listov, ktoré sa stali základom pre jeho knihu Filotea.

Tretí deň sme sa zastavili v Ženeve a obdivovali sme presnosť švajčiarskych hodiniek, sídlo OSN či organizácie VIDES. História mesta je spätá s reformáciou, a preto pri 400. výročí narodenia Jána Kalvína postavili v Ženeve tzv. múr reformácie. Okrem iného sme sa pristavili aj pri dome H. Dunanta, zakladateľa Červeného kríža, pri nádherných hodinách z kvetov či pri rodnom dome J. J. Rousseaua. Tiež sme si uvedomili, že práve tu bola zavraždená

rakúska cisárovná Sisi. V meste práve prebiehal ženevský maratón a niektoré z nás sa na chvíľku zapojili do behu. Vyslúžili sme si sympatie od miestnych. Poobede sme sa presunuli zo Švajčiarska späť do Francúzska, tentoraz do mesta Thorens. Tu sa kedysi nachádzal zámok Sales, kde sa narodil sv. František. Dnes tam stojí iba kaplnka. Historicky zaujímavý je aj druhý zámok v Thorens, ktorý neskôr pripadol rodine Saleských a ukrýva mnohé historické materiály – napríklad biskupskú berlu, doktorský diplom z občianskeho i kanonického práva v Padove... Záver dňa patril návšteve farského kostola, kde bol František pokrstený a tiež vysvätený za biskupa.

4. 5. – Kalvária je vrchom zalúbených, tých, čo milujú Boha.

V pondelok sme sa dostali do Thononu, hlavného mesta Chablais, ktoré reformátori úplne ovládli. František nešetřil sily a snažil sa priviesť ľud späť do Katolíckej cirkvi. V roku 1598 tu vyhlásil 40-hodinovú adoráciu. Veľká dobrota a tvorivosť v ohlasovaní katolíckej viery nenechali na seba dlho čakať a postupne dochádzalo k početným konverziám. Za desať rokov práce, v roku 1603, nahlasuje do Ríma, že do Katolíckej cirkvi sa vrátilo 25 000 ľudí.

5. 5. – Dôverujte Márii a uvidíte, čo sú zázraky.

Doobeda nás čakala Bazilika Panny Márie Pomocnice v talianskom Turíne, kde sme začali svätou omšou. S Rasťom koncelebroval aj salezián Peter Stellmach, ktorý je v Taliansku na štúdiách. V závere svätej omše sme si obnovili reholné sľuby a svižne sme odchádzali, pretože sa na nás už tlačila ďalšia nahlásená skupina. V Bazilike každá z nás využívala čas na modlitbu, meditáciu, niektoré sme dopisovali žiadosti k sľubom, iné využívali

spovednú službu a očisťovali si srdce. O 12.30 hod. sme mali obed u našich sestier, ktoré bývajú kúsok od baziliky. Poobede nás salezián don Enrico sprevádzal bazilikou. Boli sme povzbudené a užasnuté z krásy saleziánskej charizmy. Potom sme sa náhlili do dómu, kde je v týchto dňoch vystavené Turínske plátno. Modlili sme sa a kontemplovali, ako sa utrpenie spojilo s veľkou láskou. Okolo 19.00 hod. sme vyrazili na Slovensko. Pokojnú driemajúcu atmosféru prerušil defekt, ktorý sme dostali na diaľnici. Po vyše dvoch hodinách opravovania, s novým kolesom, modlitbami na perách a fandaním našim hokejistom sme sa pohli smerom k stredu Európy. Na druhý deň okolo 12.30 hod. sme šťastné a plné dojmov prišli do Bratislavy.

Ďakujeme za milosti týchto dní, ktoré hlboko prevýšili naše očakávania, a veríme, že nájdeme odraz v každodennom živote vzťahov s mladými i v našich komunitách. Veľká vďaka patrí provinciálke sr. Janke Kurkinovej, donovi Rasťovi Hamráčkovi SDB, magistre novíciek Anke Jaňákovej a Adrike Sarközyovej, vedúcej púte. ■

Tábory

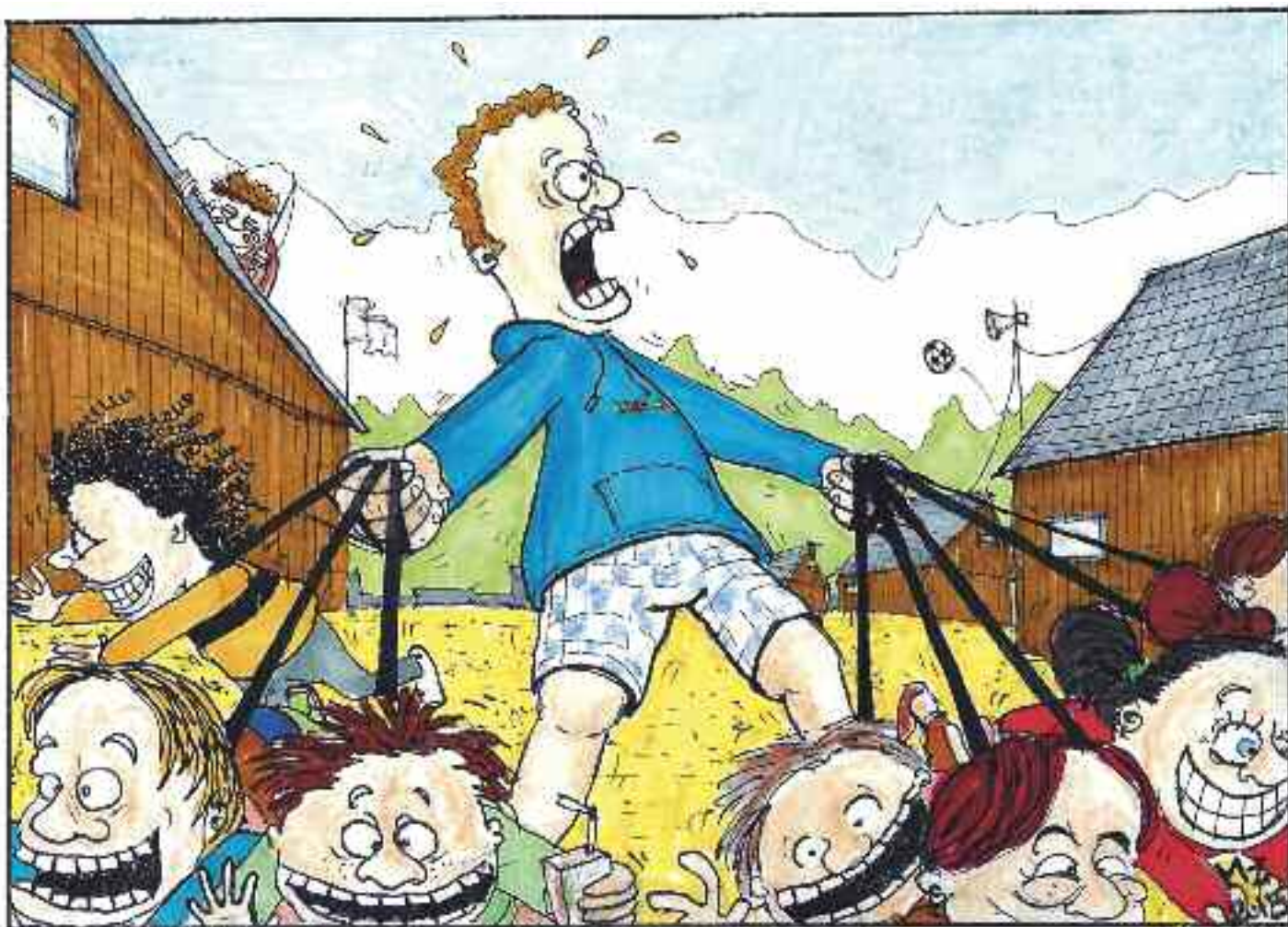
Autor: Dominika Rajsá | Ilustrácia: Michal Žák

Dcérka dostala k narodeninám kufor. Bol prudký február, vonku statná fujavica. Zdalo sa, že jar sa tohto roku ponáhľať nebude. Veľký ružový kufor po nevyhnutnom vyvetraní skončil v skrini, kde mal v tichom zimno-jarnom spánku očakávať chvíľu, keď ho nadšená teenagerka otvorí a naplní mu brucho vecami dievčaťa, ktoré sa chystá stráviť niekoľko dní s kamoškami v tábore. Nečakal dlho.

Pubertálna netrpezlivosť urobila svoje, a tak ešte pred tým, ako svitol prvý jarný deň, bol kufor plný do prasknutia – teplákov, odstrihnutých džínsov, tričiek, trekoviek, ale aj šminiek, voňaviek, gumičiek, štýlového ob-

chranu“. Kufor síce putoval naspäť do skrine, jeho spánok však už nebol ľahký. Na prázdninové vykúpenie čakal s plným bruchom takmer štyri mesiace.

bora!“ Pozitívny či negatívny vzťah detí k táborom pritom vôbec nie je podmienený kvalitou programu, lokality a animátorov, ale konštantami ako averzia voči súťaženiu, osobná pohodlnosť (z času na

lečka, tenisiek rôzneho druhu, plaviek, ktoré nemusia byť ani tak veľmi praktické, stačí, že dobre sedia, a iných vecí, ktoré sa ani náhodou nemôžu hrdiť pomenovaním „nevyhnutnosť z ŠPZ – škatuľky poslednej zá-

Vzťah k letným táborom sa v našej rodine rôzni. Jedna skupinka potomkov počas školského roka počúva: „Prestaň, lebo za trest nepôjdeš do tábora!“ Druhá zasa: „Toto si prehnal, za trest pôjdeš do tá-

čas hraničiaca s lenivosťou) a (ne)vôľa podriaďiť sa táborovému režimu. Svoju úlohu, samozrejme, zohrávajú aj premenné typu: idú/nejdú všetci moji kamoši, v tom čase (ne)mám zaujímavejší program, pričom sa

myslí predovšetkým more, hlásili mizerné/perfektné počasie, v tábore (nie) je bazén. Tak či tak, tábory patria k letu ako leto k slnku a vode, takže sa s nimi ráta už v zimnom čase pri kupovaní kufra k narodeninám.

Skvelé zážitky máme z rodinných letných táborov, ktoré nás spájajú nie len navzájom ako rodinu, ale aj ako spoločenstvo rodín zoskupených okolo saleziánskeho strediska. Staršie deti už ponukou svojich schopností skromne zabrdávajú do animátorskej služby, mladšie si užívajú rovesníkov zo škôlky, školy, zo stretka. My s manželom tam medzi nimi akosi pobehujeme, zostupujeme z piedestálu dôstojných rodičov pri rôznych hrách a snažíme sa mať prehľad o tom, kto s kým a približne kde sa práve nachádza. Pomedzi to upevňujeme vzťahy s ostatnými rodičmi vzájomnými povzbudeniami a uisteniami, že aj naše deti sú ukričané, tvrdohlavé, bezočivé a hubaté, no v podstate aj nezvyčajne citlivé, dobrosrdečné, nadané, výnimočné, šikovné, múdre, inteligentné, tak si vlastne môžeme všetci navzájom gratulovať a to nie je málo. Zveríme ich potom všetky pri svätej omši do tých najlepších rúk a tešíme sa, že na ich výchovu nie sme sami. Rodinné tábory tak prinášajú pozitívne skúsenosti nie iba deťom, ale aj rodičom, ktorí ich spočiatku absolvujú so zaťatými zubami, primárne kvôli drobcom.

Pobytový tábor beriem ako šancu pre deti naučiť sa prežitiu v prírode, zároveň aj prežitiu bez mamčinho full servisu, súrodencových hádok a wifi.

Prikladám mu už od svojich animátorských čias veľký význam. Živo si spomínam na prebdené animátorské noci v oratóriu pri príprave programu, žalúdočné neurózy večer pred odchodom, maximálne psychické aj fyzické vypätie priamo v tábore a po návrate hlboký výdych chvály a vďačnosti Bohu za to, že sme deti odovzdali rodičom opálené, vysmiaté, bez kliešťov a chirurgického šitia, v plnom počte a aspoň v relatívnom zdraví. Dnes už v úlohe úzkostlivej matky s pocitom bezmocnosti a s utajovanou slzou v oku vypravádzam vysmiaté deti očakávajúce dni naplnené slobodou, zábavou a dobrodružstvom. Hľadám pri tom pozitíva aj pre seba samu: viac času a priestoru pre nás s manželom, viac ticha, viac možností prehĺbiť svoj duchovný život v modlitbách za deti a ich animátorov. Vkladám veľké nádeje do stálej prítomnosti kňaza v tábore a snažím sa zahnať obsedantnú myšlienku na pomazanie chorých. Už po dvoch dňoch mi prekáža tichý, uprataný dom a svojou starostlivosťou začínam liezť na nervy manželovi. Keď sa deti vracajú domov, radosť rodičov, menších táborníkov aj animátorov je nefalšovaná, akurát pubertáci by radi otočili prvý dopravný prostriedok, ktorý by bol poruke – autobus, vlak, helikoptéru či hoci aj kolobežku, a upalovali naspäť. Keďže je to nemožné, zotrávajú aspoň v čo najdlhšom kolektívnom objatí a za zvukov melódie, ktorá v nich bude počas zvyšku života vyvolávať spomienky na čarovný týždeň, sa im z očí valia prúdy reálnych slz, ktoré by sme pri ich odchode do tábora márne hľadali.

Prímestské tábory sú skvelý výmysel pre pracujúcich rodičov a nápaditým programom môžu často konkurovať pobytovým. Výsledky animačnej činnosti máme pred sebou každý večer. Pohľad na ukonané deti zaspávajúce bezprostredne po osprchovaní vydáva dostatočné svedectvo o dobre vykonanej práci animátorov. Druhý pohľad, už len letmý, na večerné animátorské statusy na facebooku toto svedectvo potvrdzuje. Rodič pri čítaní úprimných vyjadrení mladých krotiteľov divej tlupy školopovinných detí cíti bezhraničnú vďačnosť za ich obetavosť, tvorivosť, námahu, za ich čas z lásky venovaný deťom.

Je leto, začínajú sa prázdniny. Veľký kufor treba ešte pred odchodom do tábora otvoriť, opäť vyvetrať a veci z neho opráť. Štyri mesiace v kúte skrine urobia svoje. Stresu z príprav sme sa teda nevyhli ani tentoraz. Nakoniec však ako vždy všetko na poslednú chvíľu zvládneme pripraviť. S predstieranou bodrou sviežosťou odovzdávame rozradostené deti zatiaľ skutočne sviežim animátorom, aby nám ich s predstieranou sviežosťou o týždeň vrátili a odobrali sa upadnúť do niekoľkodňového bezvedomia.

Vďaka Bohu za leto, slnko, tábory. Vďaka Bohu za každého ich organizátora. Vďaka Bohu za kňazov, rehoľníkov, sestry, animátorov a všetkých, ktorí sa každým rokom zas a znova vrhajú do táborových plánovaní, príprav, realizácie. Z lásky k deťom. Dávajú tým hlbší zmysel celému ich letu, ich prázdninám. ■

10 rád dona Bosca rodičom

1. Oceňuj svoje dieťa. Keď sa mu prejavuje rešpekt, uznanie, napreduje a vyzrieva.
2. Ver v svoje dieťa. Aj „ťažšie“ prípady majú v srdci dobrotu a veľkodušnosť.
3. Miluj a váž si svoje dieťa. Daj mu jasne najavo, že stojíš po jeho boku, pozeraj sa mu do očí. My patríme k našim deťom, nie deti k nám.
4. Chváľ svoje dieťa vždy, keď môžeš. Buďme úprimní: kto z nás netúži po komplimente?
5. Cháp svoje dieťa. Svet je komplikovaný a mení sa každý deň. Možno tvoje dieťa čaká a potrebuje len pochopenie.
6. Teš sa so svojim dieťaťom. Deti a mladých priťahuje úsmev a na dobrú náladu sa lepia ako na med.
7. Buď blízko svojmu dieťaťu. Ži s ním, v jeho prostredí, poznaj jeho priateľov, povzbud' ho, nech pozve priateľov k vám domov. Buď rád súčasťou jeho života.
8. Buď úprimný voči svojmu dieťaťu. Nemáme právo žiadať od detí, čo sami nerobíme. Kto nerešpektuje, nemôže vyžadovať rešpekt.
9. Lepšie je predchádzať, než trestať svoje dieťa. Trest zraňuje, bolesť oddeľuje. Porozmýšľaj raz, dva, sedemkrát, kým potrestáš svoje dieťa. Nikdy nie s hnevom.
10. Modli sa so svojim dieťaťom. Kto miluje a ctí si Boha, bude milovať a ctíť aj blížneho. Pri výchove nemôžeš dať náboženstvo bokom.

Keď je naša modlitba „saleziánska“

Autor: spracovala redakcia

To, ako prežívame duchovný život v saleziánskom zasvätení, sa ukazuje aj na spôsobe našej modlitby. V tejto tretej časti nášho seriálu sa zasvätení členovia saleziánskej rodiny podelia o to, čo je tým „saleziánskym“ na ich modlitbe.

Čo je to typické saleziánske v tom, ako sa modlíš, čo robí tvoju modlitbu saleziánskou?

dobrovoľník s donom Boscom (CDB) – Metod

Pri modlitbe, rozhovore s Bohom, vstupujem do svojho sveta v prítomnosti Božej. A prechádzam týmto spoločenstvom ľudí, ktorí ma obklopujú, so všetkým, čo k tomu patrí – a to z Božej perspektívy. Najčastejšie večer odriekam ruženec a snažím sa nájsť dôveru a pokoj. V zrníčkach ruženca sa znovu stretám s ľuďmi, s ich problémami, bolesťami i radosťami. Modlím sa za seba aj za nich.

Niekedy použijem strelnú modlitbu alebo krátku modlitbu k Panne Márii, inokedy sa obraciam o pomoc k donovi Boscovi, k donovi Rinaldimu, k svätému Františkovi Saleskému. Ale rád sa modlím aj k nášmu zomrelému spolubratovi Ninovi Baglierimu CDB, ktorý mohol na invalidnom vozíku hýbať iba hlavou, ale velebil Boha a jeho život bol hlbokou saleziánskou modlitbou plnou optimizmu a viery v šťastnú večnosť.

dcéra Márie Pomocnice (FMA) – sestra Gabika Baňasová

Modlitba je pre mňa miestom stretnutia a vnímania Prítomného. Fascinuje ma, ako vie byť blízko, kde všade sa dá stretnúť a zakúšať jeho prítomnosť a ako sú premyslené aj tie najmenšie detaily. A tak mám možnosť nekonečných stretnutí.:) Plánovaných, ale aj úplne nečakaných a plných tajomstva.

Stretnúť ho v tichu rána, Slove i Chlebe, zastaviť sa uprostred činnosti a dať mu priestor v tichej prítomnosti pred Eucharistiou, odovzdať mu seba a všetkých s otvorenými rukami, dať sa mu k dispozícii pre jeho

dielo, zakúšať jeho milosrdenstvo. Spolu s Máriou sa učiť veriť mu stále viac...

Stretnúť ho v komunite, deťoch v škole, na stretnutí s mladými, v nečakanej situácii, ktorá sa možno aj na prvý pohľad komplikuje, vo vyrozprávanom životnom príbehu, náhodnom stretnutí, počutom slove či

dcéra Márie Pomocnice (FMA) – sestra Gabika Baňasová

úsmeve a geste pozornosti, zažívať zázraky... to je pre mňa saleziánska modlitba.

Jednoduchá a plná života.

salezián kňaz (SDB) – don Peter Timko

Pre mňa osobne je kľúčom k saleziánskej modlitbe don Bosco. Ten síce nikde systematicky nevysvetľuje, ako sa modlí, ale jeho modlitba ho priviedla k tomu, že žil, akoby videl Neviditeľného. Keď sa modlím, túžim presne po tom istom, aby ma moja modlitba, tak ako dona Bosca, priviedla k neustálemu vnímaniu Bo-

salezián kňaz (SDB) – don Peter Timko

žej prítomnosti. Ako sa k tomu dostať, mi don Bosco aspoň trochu odhaľuje vo svojich Pamätiach oratória. Napríklad keď mu bratia Filippiovci oznámili, aby opustil ich lúku, don Bosco hovorí: „Utiahol som sa preto do ústrania, začal som sa sám prechádzať a vari po prvýkrát som sa cítil dotýkať až k slzám. Prechádzal som sa a zdvihol som oči k nebu: Bože môj! zvolal som, prečo mi neukážeš miesto, v ktorom chceš, aby som zhromažďoval týchto chlapcov? Daj mi to poznať alebo mi povedz, čo mám robiť.“ Pre mňa je táto vzorka inšpiratívna, lebo obsahuje všetko, čo saleziánska modlitba má mať: je jednoduchá, späť

s apoštolským životom a vychádza zo srdca, ktoré dôveruje Otcovi.

dobrovoľníčka dona Bosca (VDB) – Mária

Don Bosco bol známy tým, že sa modlil stále. My VDB ho okrem iného máme aj v tomto nasledovať.

Ja, dôchodkyňa, mám možnosť modliť sa liturgiu hodín aj na poludnie, prípadne o 15.00 hod. Snažím sa modliť a prosiť za ľudí práve tam, kde sa nachádzam alebo s kým sa stretávam. Keď nastúpim do dopravného prostriedku, modlím sa za všetkých ľudí,

ktorí sa v ňom práve vezú alebo sa v ňom cez deň ešte povezu, modlím sa, aby sa im darilo v práci, do ktorej idú, modlím sa za vodiča. Keď idem okolo nemocnice, modlím sa za všetok zdravotný personál, za všetkých pacientov, aby im dal Pán nádej na uzdravenie alebo ich uzdravil, modlím sa za tých, ktorých práve v tom čase operujú, aby operácia dobre dopadla, modlím sa za tých, ktorí práve zomierajú alebo budú zomierať, aby im dal Pán milosť dokonalej ľútosti a priviedol ich k sebe. Keď idem okolo školy, modlím sa za všetkých učiteľov alebo profesorov, za všetkých žiakov, aby im Pán dal hojnosť darov Ducha Svätého.

Keď na ulici stretám rodičov alebo mamy s deťmi, prosím Pána, aby ich požehnával. Za tehotné mamičky, aby ich Pán požehnal, aj dieťaťko, ktoré nosia pod srdcom. Za starých ľudí, aby im Pán dal ešte dobré zdravie a požehnával ich. Za študentov, ktorí bývajú v internáte, aby ich Pán požehnával a ochránil od hriechov, ktoré sa tam zvyknú páchať.

Ráno sa modlím za všetky spolusestry v Inštitúte, odovzdávam ich aj ich potreby Pánovi a za všetkých, ktorí sa osobitne zverili do mojich modlitieb. A v mojom paneláku sa modlím za všetkých, ktorí v ňom bývajú.

Tých potrieb a možností na stálu modlitbu je veľmi veľa, len treba byť vnímavým človekom. ■

Črty saleziánskej modlitby

- jednoduchá, srdečná
- ako dialóg s Otcem
- pokorná, dôverná
- konkrétna
- apoštolská
- späť so životom
- za mladých
- s mladými
- radostná a tvorivá
- hlboká
- otvorená pre druhých
- formuje život

Dotknutí misiou

Autor: Adriana Kerestešová | Foto: archív SDB

Zuzana Kňazeková je misijnou dobrovoľníčkou v saleziánskom centre Bosco Boys Langata v Nairobi. Centrum poskytuje chlapcom z ulice sociálnu rehabilitáciu a základné vzdelanie. Počas svojej misie mala možnosť navštíviť aj slumové oblasti, odkiaľ pochádza nasledujúce zamyslenie.

Včera sme boli navštíviť našich chlapcov v časti Nairobi nazývanej Kahawa West. Ide o slum. Tento ešte nie je z tých najhorších, je to v podstate malé chudobné mestečko so svojimi ovocnými stánkami, nemocničkou, kostolom (protestantským i katolíckym).

Zazreli sme miestnosť, kde bol nejaký kurz alebo škola afrického tanca – deti tancovali o dušu do rytmu plechových bubnov. A veľa uličiek – užších, širších, množstvo stále nás prenasledujúcich malých detí či len tak posedávajúcich starších ľudí.

Je len ťažko pochopiteľné, že niekto žije v slume, že to naozaj existuje, toľká bieda v takých rozmeroch. Život v slume je začarovaný kruh – kto sa tu narodí, s veľkou pravdepodobnosťou tu ostane celý život a aj tu zomrie.

Nájsť východisko, opustiť slum, je veľmi náročné. Chudobu a rôzne problémy máme aj doma, ale tu v Keni je to všetko v obrovskej miere. Či už hlad, chudoba materiálna, alebo sociálna. Bolo by napríklad zaujímavé zistiť, aké percento detí žije v úplnej, usporiadanej rodine. Asi by bolo mizivé. Otcovia rodín vlastne ani nie sú otcami, málokto dieťa svojho otca pozná. Keď sa pýtam našich chlapcov, či majú otca, jednoducho povedia, že nemajú alebo netušia, kde je, prípadne to niekedy vyzerá až tak, že ani nevedia, čo si pod tým pojmom majú predstaviť. Často ostanú z mojej otázky zarazení.

Ešteže títo ľudia majú dar, že aj napriek toľkým problémom vedia byť šťastní, väčšinou z maličkostí, len

tak zo života samotného, úplne jednoducho, ako deti. Ďalšou z črt tunajších ľudí je to, že majú silnú vieru. Sú o tom všetkom hlboko presvedčení. Keď to porovnam s Európou, neviem, nakoľko my dôverujeme Bohu, že sa o nás stará a dá nám, čo potrebujeme, ak o to prosíme. Verím, že aj my sa o to snažíme, ale tu to vnímam v oveľa väčšej miere.

To, že deti môžu odtiaľto chodiť do školy alebo do nejakého centra, je pre ne, myslím si, vzácné. Keďže chlapci z nášho centra zakúsili niečo lepšie v porovnaní so životom v slume, verím, že sa budú snažiť v dobrom živote pokračovať, budovať si krajšiu budúcnosť a predovšetkým že budú raz dobrými, zodpovednými a čestnými otcami.

Jakub Matlák pôsobí ako misijný dobrovoľník v saleziánskom formačnom centre Kala-Kala pre deti ulice v Angole. V období školských prázdnin mal možnosť zúčastniť sa na dvojtýždňovej misii v odľahlom meste Luena s angolskými vysokoškolskými dobrovoľníkmi. Z tohto miesta vám prináša svoju skúsenosť.

Medzi 16:00 a 18:00 sme mali aktivitu navštevovanie rodín. Rozdelili sme sa po dvoch, dostali sme ulicu, chodili sme od domu k domu a pýtali sa, či sa chcú s nami rozprávať. Poviem vám úprimne, pre mňa Európana veľmi neprirodzená vec. Témou navštevovania rodín bolo: „Rodina, čo sa spoločne modlí, tvorí spoločenstvo.“ Najprv sme sa predstavili a potom sme sa opýtali, či by sme sa s nimi mohli porozprávať o Bohu. Slováci, za dva týždne som navštívil asi tridsať rodín a ani jedna nepovedala nie! Či bohatá, alebo chudobná, či mala desať detí, alebo dve, či sedela na zemi, alebo na gauči, či to bol katolík, protestant, juva, adventista, cirkev Macka Uška (cirkvi je tam toľko, že sa to ani nedá spočítať), vždy nás prijali. Pre nich je návšteva požehnanie. Každá.

V ten deň to bola druhá rodina. Vošli sme do obývačky. Usadili nás a po predstavení sme sa rodičov spýtali, akej sú viery. Muž bol protestant a manželka patrila do cirkvi novej evanjelizácie. Potom sme sa spýtali, ako chodia do kostola a prežívajú modlitby, keď sú rôznych vyznaní. On hovoril, že prestal chodiť do kostola, keď sa jeho manželka pridala k novej cirkvi. Vraj sa preto hnevá na Boha. Bol plný nenávisť. Manželka začala roniť slzy a ja som sa sám seba v duchu pýtal, čo im povieme. Angolskí dobrovoľníci sa však bez hanby muža pýtali, ako môže človek veriť v Boha

a nemodliť sa. Len som vyvaľoval oči, ako bez zábran prehovárajú do duše cudziemu človeku.

Keď Edmio, náš koordinátor, prečítal z Biblie pasáž o tom, že Kristus je svetlo sveta, trochu som sa prebudil. Začal som si uvedomovať, že všetko, čo dobrovoľníci hovorili tomu človeku, bola krásna pravda, nie vnútená, ale taká prirodzená. Že človek, ktorý miluje Boha, sa naňho predsa nemôže hnevať, nemôže nemilovať svoju manželku. Prihlásil som sa o slovo. Povedal som, aký som vďačný, že som tam mohol byť a že tí ľudia okolo nich im hovorili pravdu. „Jednoduchú, však?“ opýtal som sa. Prikývol. „A to čítanie, čo ste počuli, je krásne, však?“ Opäť prikývol. Povedal som mu, nech si ho ešte raz prečíta, keď odídeme, a nech považuje nad ním, že toto všetko platí pre katolíka, protestanta i neveriaceho. A poďakoval som sa. Po chvíľke muž vstal, povedal, že nevie, čo dodať, a rozplakal sa.

Aj ja som musel vyjsť von a plakať. Nad sebou samým. Koľko námietok proti návštevám rodín som mal, ako mi bolo proti srsti vždy vchádzať do týchto domov, ako som odsudzoval bezočivosť dobrovoľníkov pri ich napomenutiach a pritom Boh mal svoj plán už rozbehnutý. Akú malú vieru som mal! Či sa ten človek zmenil,

alebo nie, to nevieme, ale byť sme tam mali. Ja som sa zmenil. Pred Bohom nemôžeme hovoriť, ako sa veci robí nedajú, s týmto slovníkom na neho ísť nemôžeme. ■

Ako sa môžeš stať saleziánskym misijným dobrovoľníkom?

Ak spĺňaš podmienky, do 13. septembra 2015 môžeš vyplniť a odoslať online prihlasovací formulár, ktorý nájdeš na www.saleziani.sk/misie.

Podmienky:

- vek 20 – 30 rokov
- aktívna znalosť aspoň jedného cudzieho jazyka
- výborné zdravie a fyzická kondícia
- aktívny život s Bohom
- ochota absolvovať jednoročnú prípravu
- zmysel pre spoločenstvo
- skúsenosť výchovnej práce s deťmi a mládežou
- odhodlanie darovať časť života chudobným a opusteným mladým
- spolupodieľanie sa na finančných nákladoch dobrovoľníckej služby

Tešíme sa na teba!

Vulkán aktivity

Autor: vdb | Foto: Vlado Škuta

Giuseppina M. žije na Sicílii, kde sa veľa rokov venuje vyučovaniu. Už prekročila osemdesiatku, ale nikto by to nepovedal: je dynamická, tvorivá, začlenená do mnohých činností vo farnosti a na sídlisku... nik ju nezastaví!

„V tejto etape života sa moja apoštolská činnosť nezameriava priamo na mladých,“ hovorí, „ale žijem saleziánskeho ducha v každodennosti. Za každých okolností, v každom stretnutí s kýmkoľvek, plánovanom alebo náhodnom. Metóda dona Bosca sa stala mojím životným štýlom, spôsobom života, a tak sa necítim byť len saleziánkou, ale saleziánkou výrazným spôsobom, hlboko zviazanou s Inštitútom a saleziánskou rodinou. Cieľom každej činnosti je, aby mala dopad na mladých, aj keď nepriamo. To sú tí vyvolení dona Bosca, spásu ktorých venoval celú svoju energiu. Aj pre mňa sú mladí tí vyvolení, za nich obetujem svoju prácu a všetko, čo život odo mňa vyžaduje, ako aj modlitbu.“

Aj pre mňa ako saleziánku v pokročilom veku sa otvárajú široké priestory zaangažovanosti. Donovi Boscovi ležala na srdci výchova a ja ako vychovávateľka svojou profesiou aj na penzii naďalej vychovávam metódou dona Bosca.“

Mladí, dospelí, starí, trpiaci... všetkých ochotne prijíma. Je to vulkán aktivity. Spolupracuje s kýmkoľvek, kto ju prosí priložiť ruku k dielu: skupinky na počúvanie Božieho slova, formačné skupinky, aktivity po vyučovaní, katechéza, dokonca kurz angličtiny, informatiky a cvičení pre tretí vek! Robí všetko, čo jej umožňuje byť s druhými.

„Je mi prirodzené v rámci možností stotožniť sa a zdieľať situácie, v akých sa nachádzajú ľudia v mojej blízkosti, prejsť s nimi časť cesty s radosťou, pokojom a diskretnosťou... Zakúsila som a stále zakusujem krásu a účinnosť veľkého pokladu, ktorý nám zanechal don Bosco: jeho metóda vždy vyhráva, a aj keď si vyžaduje dlhý čas, oplatí sa ju uskutočňovať, lebo bez toho, žeby sme si to uvedomovali, prináša pokoj, nádej, optimizmus.“

Zaiste, nie vždy je to ľahké, ale prichádza nám na pomoc Božia milosť a my sme schopní prinášať ovocie, zostať pokojné, usmiate a žiarivé, aj keď máme tvár zbrázdenu vráskami. Ak máme dar tretieho a štvrtého veku, je pravda, že už nemáme fyzické sily a energiu ako mladí a nie vždy je možný dynamizmus minulých rokov. Ale vrásky a fyzické obmedzenia nie sú prekážkou prežívať v plnosti, pokoji a optimizme všetky možnosti, ktoré sa nám ponúkajú, lebo mladosť nie je len vecou veku, ale je to vec srdca

plného lásky, ktoré vyžaruje mladosť a dobrotu. Srdce, ktoré miluje, koná svoje poslanie s optimizmom v ktoromkoľvek období života, lebo Pán sa nepozera na veci, ktoré robíme, ale s akou láskou ich robíme.

Niektro sa ma pýta, či sa necítim osamotená. Samota nie je pre nikoho príjemná a nie je ľahké ju prijať. Sme pre vzťahy, a preto keď zostávame samy, môžeme sa znechu-

tiť. Ale samota straší vtedy, keď sa stane izoláciou. Možno žiť uprostred mnohých ľudí a pritom sa zavrieť do svojho malého sveta a plakať nad ťažkosťami, ktoré nás nevyhnutne stretávajú. Keď sa však naša samota zaplní prítomnosťou nášho Boha a tých, s ktorými sa stretáme, ktorých hľadáme a prijímame, zmení sa na ‚preplnenú samotu‘. Tá moja je taká. Preto sa nikdy necítim sama.“ ■

Vek a krása Panny Márie

Autor: Anna Maria Musso Freni, časopis Maria Ausiliatrice, preložil rhsdb | Foto: archív SDB

Prečo umelci zobrazujú Máriu vždy ako mladú ženu, krásnu a s bielou pokožkou? Niekoľko provokačných otázok detí o Panne Márii. Ako odpovedať? A čo to vlastne znamená?

Andrej sa pri pozeraní na obrázky Panny Márie Pomocnice a Madony z Medžugoria zmätene opýtal: „Ale koľko je tých Panien Márií?“

Ďalšie deti sa pridali: „Ako to Madona robí, že je vždy mladá a pekná? Urobila si lifting?“ „Farbí si vlasy? Niekedy je blondína, inokedy brunetka...“

Náročnejšia však bola Filipova otázka: „Prečo má vždy bielu pokožku a nie tmavú ako ja? Aspoň by si ma kamaráti až tak ne-doberali!“

Na pomoc si beriem dejiny umenia. Vysvetľujem deťom, že kresťanské umenie sa zrodilo a rozvíjalo najmä v Európe spolu s rozširovaním kresťanstva; preto veľkí umelci, maliari a sochári z Talianska či z celej Európy, zobrazovali Máriu podľa vzorov grécko-rímskeho umenia alebo podľa krásnych paní, ktoré žili v čase a krajine, kde žil umelec.

Pre usmernenie Filipovej otázky poukazujem na to, že existujú aj zobrazenia Madony ako čiernej: v Oropa, Tindari, Čenstochovej. A k tomu je tu Madona z Guadalupe a indián Juan Diego, o ktorom nám hovoria dejiny. Táto Panna má črty juhoamerickej ženy.

A potom, Panna Mária je krásna preto, lebo je plná lásky: je to najláskavejšia mama, ktorá nás miluje, aj keď my nie sme až takí dobrí a pekní.

„Ba možno má ešte radšej práve tmavších ako mama škaredého káčatka,“

v tvári mladšia než jej mŕtvy syn uložený v jej náručí, preslávený umelec vysvetlí, že Ježišova matka bola mladá a krásna, pretože nebola nakazená hriechom. Aj keď má Mária viac než dvetisíc rokov, nejaví sa zostarnutá hriechom.

navrhne Klára, celkom úprimne, bez náznaku bezočivosti.

A keď hovoríme o mladosti Márie, nenachádzam lepšiu odpoveď, než dal Michelangelo. Tomu, kto pripomínal, že v jeho súsoší Piety (Panny Márie v náručí s telom Ježiša) je Mária

A tu sa dostávam do problémov. Spomenutý Andrej nedôverčivo komentuje tieto moje slová: „Ale ty nemáš dvetisíc rokov! A nezdáš sa mladá... Takže, koľko máš hriechov?“ ■

Poznajme dona Bosca cez večerné slovko

Prozreteľnosť – Nechcel sa ničoho dotknúť

„Janko Bosco sa nikdy nestá-
žoval, že je preňho veľmi na-
máhavé pokračovať v štúdiu.
Vždy bol veselý, pre svojich
početných kamarátov bol du-
šou zábavy, ako aj podnetom
k nábožnosti. Keď stál pri
smrteľnej posteli svojho dob-
rodincu kaplána z Murialda,
podal žiarivý dôkaz svojej lás-
ky k čnosti chudoby. Mohol si
vziať čokoľvek zo skrinky zo-
mierajúceho. Nechcel sa ni-
čoho dotknúť, hoci mu sám
kaplán, ktorý stratil hlas, po-
sunkami ukazoval, že si želá,
aby si niečo vzal.“
(don Michal Rua)

„Uspokojme sa s málom, zriek-
nime sa pekného a pohodl-
ného a božská Prozreteľnosť sa
o nás postará.“ Don Bosco ho-
voril z vlastnej skúsenosti, keď
odmietol profitovať z danej si-
tuácie. Mladý Ján Bosco si rad-
šej neprivilastnil nič z toho, čo
by mu mohlo pomôcť v ďalšom
štúdiu. Radšej sa zveril Prozre-
teľnosti, ktorá sa oňho vždy
postarala.
Dobrá noc!

Mariánska úcta – Veľký bleskozvod

„Nad izbou dona Bosca uderel
hrom, veľmi vystrašil chlap-
cov a spôsobil škody na dome.
Tiež poškodil zrak dona
Bosca. Keď o tom hovoril na
verejnosti, pamätám si, že
nám povedal: ‚Chcem, aby
sme vybudovali veľký bles-
kozvod, ktorý nás navždy
zbaví podobnej hrozby.‘ A dal
urobiť nad domom sochu
Panny Márie, ktorá tam stojí
dodnes, a chcel, aby sa v deň
odhalenia sochy urobila sláv-
nosť. Sám vystúpil na strechu,
aby ju požehnal, a zhora za-
intonoval chválospev ‚Chváľte
Máriu‘, ku ktorému sme sa
všetci pridali z celého srdca.“
(don Giulio Barberis)

Don Bosco odporúčal: „Milujte
Máriu, uctievaťe si ju, slúžte
jej! Snažte sa, aby ju poznali,
milovali a uctievali aj ostatní.
Nielenže nezahynie ani jediné
dieťa, ktoré si ctílo túto Matku,
ale bude sa tiež môcť uchádzať
o veľkú korunu.“
Mária je „veľký bleskozvod“
pre každého, kto ju prijíma do
svojho života.
Dobrá noc!

Slová pre život od Svätého Otca Františka

Foto: it.wikipedia.org

O úsmeve a slzách

Smejem sa spontánne, sviežo, s láskou alebo je môj
úsmev umelý? Plačeme ešte alebo som už prišiel
o schopnosť plakať? Sú to dve veľmi ľudské otázky,
ktorým nás učia deti. Ježiš pozýva svojich učeníkov,
aby „boli ako deti“, pretože „takým patrí Božie krá-
ľovstvo“.

O vďačnosti

Vďačnosť je pre veriaceho človeka zakotvená v sa-
motnom srdci viery: kresťan, ktorý sa nevie podľa-
kovať, je človek, ktorý zabudol jazyk Boha. A to nie
je pekné! Spomeňme si na Ježišovu otázku, keď
uzdravil desiatich malomocných a iba jeden z nich
sa vrátil poďakovať. Vďačnosť je rastlina, ktorej sa
darí iba v pôde šlachetných duší.

O zmierení

Mnoho citových rán, mnohé rozkoly v rodinách sa
začínajú stratou tohto vzácneho slova „prepáč mi“.
Pohádali ste sa, manžel a manželka? Deti s ro-
dičmi? Veľmi ste sa poškriepili? No, nie je to dobré.
Ale problém nie je v tom. Problém je vtedy, keď toto
citové rozpoloženie zostáva aj v nasledujúci deň.
Preto keď ste sa pohádali, nikdy neukončíte deň bez
nastolenia pokoja v rodine.

Ďakujeme vám, naši dobrodinci!

Kto sa srdečne zapája do diela dona Bosca,
toho Panna Mária Pomocnica s veľkou ra-
dosťou zahŕňa potrebnými milosťami.

Všetkým vám, našim dobrodincom, ktorí
svojimi finančnými príspevkami, obetami
a modlitbami podporujete saleziánske
dielo na Slovensku i časopis Don Bosco
dnes, vyjadrujeme úprimnú vďačnosť
a uistujeme vás o modlitbách.

Duchovne sa s vami spájame každú sobotu,
keď za vás slúžime svätú omšu, a pamä-
táme na vás v modlitbe.
Nech vám Panna Mária Pomocnica udelí
s veľkou radosťou svoje štedré milosti!

Don Bosco na slovenskej poštovej známke

Autor: Mgr. Martin Vančo, PhD., vedúci POFIS, SP, a. s.

Slovenská pošta, a. s., vydáva v piatok 14. augusta 2015 pri príležitosti dvojstého výročia narodenia zakladateľa Saleziánskej kongregácie svätého Jána Bosca poštovú známku s jeho podobizňou. Chce takto zložiť hold nielen jeho práci s mládežou, ktorej výchove zasvätil svoj život, ale všetkým saleziánom, ktorí naďalej rozvíjajú jeho odkaz.

Slovenská pošta urobila rozhodnutie o realizovaní tejto emisie ešte v roku 2013. Na vytvorenie výtvarných návrhov odporučila Realizačná komisia známkovej tvorby akademického maliara Karola Felixu. Keďže známka bude vytlačena umelecky hodnotnou technikou oceľotlače z plochých platní, vyhotovenie rytiny známky bolo zverené renomovanému slovenskému rytcovi Františkovi Horniakovi. Do prípravy známky boli zapojení aj samotní slovenskí saleziáni – poradcom pre tvorbu známky sa stal salezián don Tibor Haluška.

Umelec Karol Felix dostal širokú paletu motívov reprezentujúcich život a dielo dona Bosca a spomedzi nich vybral duchovný aspekt jeho osobnosti, ktorý vy-

chádza z úcty k Panne Márii Pomocnici. Fiktívny duchovný portrét Panny Márie preto tvorí prítlač na Obálke prvého dňa. Tento portrét a k tomu motív baziliky svätého Jána Bosca v jeho rodisku sú použité ako dekorácia upraveného tlačového listu. Samotný dizajn poštovej známky nakoniec pozostáva z portréту dona Bosca umiestneného na šrafovanom pozadí, ktoré vytvára alúziu lineárneho ochranného prvku na platidlách a ceninách a v ktorom presvitá symbol kríža.

Za dátum emisie známky bol určený posledný pracovný deň pred samotným výročím, ktoré pripadá na nedeľu 16. augusta. V piatok 14. augusta tak bude mať slovenská verejnosť k dispozícii novú poštovú známku v hodnote 1,20 eur s motí-

vom otca a učiteľa mládeže svätého Jána Bosca.

Slovenská pošta realizuje rôzne aktivity určené pre mládež, pomocou ktorých sa snaží v čase čoraz viac dominujúcich elektronických médií spropagovať klasickú formu komunikácie medzi najmladšou generáciou. Spomedzi nich treba zdvihnúť najmä Vianočnú poštu, tzv. poštu Ježiškovi alebo Súťaž o najkrajší list, ktorú koordinuje Svetová poštová únia. Reprezentantom tradičnej, listovej korešpondencie je aj poštová známka, ktorá okrem toho, že slúži na úhradu poštových služieb, sa stále viac stáva celosvetovo vyhľadávaným zberateľským artiklom a nástrojom na reprezentáciu štátu doma i v zahraničí. ■